

An aerial photograph of a city, likely Groningen, showing a mix of historic and modern architecture. A large church with a dome is prominent on the left. In the foreground, there are two large cylindrical structures, one brick and one metal, and a modern building with a curved facade. The city is densely packed with buildings and greenery.

 farys

jaarverslag

2023

Algemene Vergadering 21 juni 2024

Farys is een opdrachthoudende vereniging georganiseerd volgens het Decreet over het Lokaal Bestuur. Als opdrachthoudende vereniging staat Farys voor zijn deelnemers in voor drinkwaterdistributie en -transport, zuivering van afvalwater en beheer van sportaccommodaties.

De maatschappelijke zetel is gevestigd in de Stropstraat 1, 9000 Gent.

09 240 02 11

info@farys.be

www.farys.be

BTW BE 0200.068.636

Ondernemingsnummer 0200.068.636

RPR Gent

5 Voorwoord

---

7 Drinkwater

21 Zuivering

**31 Sport en Facilitair
Management**

---

44 Klanten

54 Medewerkers

62 Engagementen

---

68 Financieel rapport

69 Jaarrekening

76 Financiering

80 Ons bedrijf

“Ook in lange droogteperiodes de drinkwaterbevoorrading garanderen is een haalbare uitdaging”

→ **10**

“We voorzien een realistisch kader om de uitdagingen van de klimaat-evoluties op te vangen”

→ **24**

“We zijn intussen een trendsetter op vlak van modern en duurzaam lokaal sportaanbod”

→ **34**

“We zetten volop in op digitalisering zonder de klassieke communicatiekanalen te verwaarlozen”

→ **47**

“Dankzij ons creatief en stimulerend personeelsbeleid zijn en blijven we een aantrekkelijke werkgever”

→ **57**

“Onze krachten bundelen blijft de sleutel tot succes”

→ **63**

“Farys neemt volop zijn verantwoordelijkheid op”

Christophe Peeters
Voorzitter Raad van Bestuur Farys nv

Beste lezer

Zoals u verderop in dit jaarverslag zal lezen, kan Farys voor het voorbije werkingsjaar 2023 andermaal prat gaan op mooie bedrijfsresultaten en opvallende verwezenlijkingen.

Wie ons al langer volgt, herkent ongetwijfeld onze aangehouden consequente impuls om in al onze activiteiten steeds optimale effectiviteit, creatieve aanpak en toekomstgerichte oplossingen na te streven. 2023 was echter niet louter ‘meer van hetzelfde’, in tegendeel.

Alle aspecten van onze werking integreerden namelijk gaandeweg, en al dan niet intuïtief, de nieuwe realiteiten van onder meer klimaatverandering, duurzaamheid, circulariteit, energie-efficiëntie, digitalisering of maatschappelijke impact. Zowel op conceptueel vlak als in de praktijk evolueerden visie, processen, methodieken, interacties ... om ook de uiteenlopende nieuwe uitdagingen succesvol aan te gaan.

Rode draad doorheen die nieuwe dimensies zijn steeds een realistisch referentiekader, relevante en objectieve beoordelings- en beslissingscriteria en samenwerking.

Zo zetten onze mensen bijvoorbeeld de SDG-wiel methodiek in bij aankoopdossiers of bij (werf-)projecten om telkens het effect of de impact ervan aan elk van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties te toetsen, samen met de betrokken stakeholders.

Farys neemt volop zijn verantwoordelijkheid op in de uitbouw van een duurzaam en klimaatrobuust waterbeheer in Vlaanderen. Onze onderbouwde strategische visies op zowel de toekomstige drinkwaterbevoorrading als het rioleringsbeheer vormen een solide basis voor onze werking en investeringen. Zij zijn daarenboven ook een valabele grondslag voor een breder sectorieel en zelfs maatschappelijk debat ter zake. Dit teneinde zeker te maken dat de beschikbare middelen ingezet worden om, zowel technisch en operationeel als economisch en ecologisch, alle relevante parameters te optimaliseren.

Met deze intentie en aanpak hopen wij alle stakeholders te inspireren om, samen met ons, gemeenschappelijk de nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Mede in deze context gingen wij een gerichte samenwerking aan met De Watergroep om, via ons gezamenlijk dochterbedrijf Waterunie nv, concrete technische en financiële synergiën te realiseren op het vlak van versterking van de bevoorradingzekerheid, netbeheer en investeringsplanning.

Waterunie nv toonde al gauw het gunstig potentieel en de mogelijkheden van een meer diepgaande samenwerking aan. Op basis van een onderbouwd juridisch en bedrijfskundig onderzoeks- en goedkeuringstraject beslisten Farys en De Watergroep om hun operationele activiteiten te bundelen in een gezamenlijk operatorbedrijf. Waterunie Operator nv zal zo vanaf midden 2025 als uniek aanspreekpunt optreden voor alle klanten, leveranciers en andere externe spelers.

Ik houd eraan om alle partijen en instanties die dit mogelijk maakten en ondersteunden van harte te danken voor hun inzet en vertrouwen. Tot slot druk ik graag mijn fierheid en mijn dankbaarheid uit voor wat Farys in 2023 andermaal realiseerde. Dank daarvoor aan onze deelnemende steden en gemeenten, het bestuur van Farys ov, onze medewerkers en hun vertegenwoordigers, de directie- en managementteams en uiteraard ook onze partners, dienstverleners en leveranciers.

Een aangename en leerrijke lezing!

Christophe Peeters
Voorzitter Raad van Bestuur Farys ov

Gent, 21 juni 2024

Drinkwater

Drinkwater

Farys is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van zowel particulieren als bedrijven. Ons uitgebreide netwerk omvat eigen waterwinningen, productiecentra, toeleveringspunten van andere waterbedrijven en opslaginfrastructuur. Via het transport- en distributienetwerk brengen we drinkwater tot bij onze klanten.

Onderzoeken waterkwaliteit

10.318

Aantal m³ water aangekocht en geproduceerd

89.143.877

Aantal m³ water geleverd

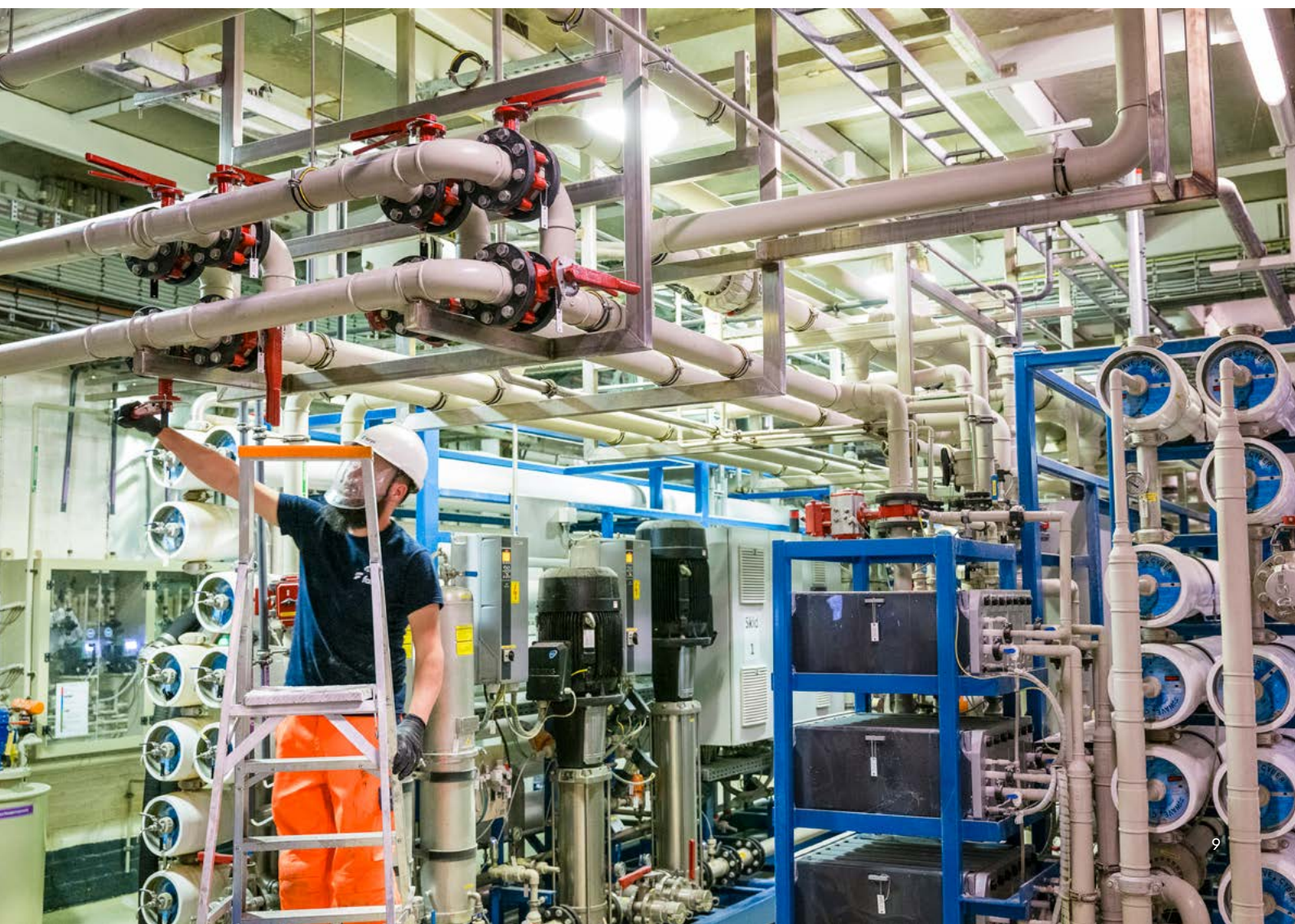
88.248.937

Ook in 2023 ging onze bijzondere aandacht naar een klimaatrobuuste drinkwatervoorziening. Op de eerste plaats door de eigen waterproductie in Oostende te versterken. Daarnaast wordt ingezet op nieuwe bronnen. In samenwerking met De Watergroep voerden we in Aalst de eerste succesvolle proefpompings uit om drinkwater ondergronds op te slaan. Aan de Ganzepoot in Nieuwpoort werden samen met Aquaduin en De Watergroep extra testen uitgevoerd als voorbereiding van de bouw van een innovatieve waterfabriek. Die zal drinkwater aanmaken uit zoet water, brak water of zeewater, naargelang de beschikbaarheid en de vraag.

Om de transportinfrastructuur te versterken, pasten we nieuwe technieken toe, zoals de slimme buis-in-buistechniek bij de renovatie van de toevoerleiding van Ukkel naar Asse. De aanleg van de nieuwe toevoerleiding tussen Opwijk en Gijzegem nadert ook de eindfase.

We zetten ook in op hergebruik van water door verder te bouwen aan een waterzuiveringsinstallatie op de bedrijfssite van Tereos in Aalst. We staan ook in voor de exploitatie van de installatie. Tot slot zijn we gestart met de gefaseerde renovatie van de historische watertorens aan de Kattenberg in Gent.

“Ook in lange droogteperiodes de drinkwaterbevoorrading garanderen is een haalbare uitdaging”

Wim Jacobs,
directiemanager innovatie water,
onderzoek en ontwikkeling

Drinkwaterbedrijven in Vlaanderen moeten proactief op zoek gaan naar oplossingen om in de toekomst een effectief, efficiënt, kwaliteitsvol en duurzaam waterbeleid te ontwikkelen.

“De watervoorraden staan onder druk en langdurige droogteperiodes zorgen voor piekverbruik,” vertelt Wim Jacobs. “Bovendien worden waterbronnen kwetsbaar. Om de drinkwaterbevoorrading te wapenen tegen klimaatveranderingen, zijn grote en innovatieve investeringen noodzakelijk.”

Voor Farys is het essentieel dat nieuwe oplossingen voldoen aan twee parameters: klimaatrobustheid en niet-conflicterend watergebruik. “Vandaag is het cruciaal voor drinkwaterbedrijven in Vlaanderen om vooruit te kijken en zich voor te bereiden op de uitdagingen die de klimaatverandering met zich meebrengt,” benadrukt Wim. “De watervoorraden staan onder druk door droge zomerperiodes en andere extremen veroorzaakt door de klimaatverandering. Dat legt extra druk op ons drinkwaternet en de beschikbare waterbronnen worden schaars.”

Samenwerking met stakeholders

De verschillende stakeholders zoals drinkwatermaatschappijen, industrie, landbouw, scheepvaart, recreatie en natuur moeten tijdens droge periodes beroep doen op dezelfde bronnen. “Om die uitdagingen het hoofd te bieden, zijn bijkomende investeringen en innovatieve oplossingen noodzakelijk,” legt Wim uit. “Midden 2023 keurde onze Raad van Bestuur de visienota goed waarin we onze bereidheid tonen om een voortrekkersrol op te nemen om een klimaatrobuuste drinkwatervoorziening uit te bouwen.”

“Waar we vroeger vooral focusten op een performante en redundante productie- en transportinfrastructuur, weten we nu dat dit niet langer volstaat. We moeten nu vooral op zoek naar manieren om bronnen beschikbaar te hebben bij extreme droogte,” vervolgt hij. “Dat kan enerzijds door slimmer gebruik van de bestaande infrastructuur, anderzijds door inschakeling van alternatieve waterbronnen.”

Klimaatrobuustheid en niet-conflicterend watergebruik prioritair

Wim legt uit: “Als we bij Farys nieuwe investeringen voor waterbevoorrading afwegen, beoordelen wij die aan de hand van een zelf ontworpen impactwijzer. Wij kijken hoe de projecten scoren op criteria zoals klimaatrobuustheid, conflicterend watergebruik, impact op het milieu en maatschappelijke kost.”

“Bij ons wordt een oplossing pas weerhouden als die zeer goed scoort op minstens twee parameters van de impactwijzer,” vervolgt hij. “Enerzijds moet de nieuwe waterbron klimaatrobuust zijn, waarmee we bedoelen dat ze ook blijft werken als de klimaatverandering nog extremer wordt. Anderzijds selecteren we alleen oplossingen die voor andere stakeholders niet of minimaal hinderen. Wij noemen dat niet-conflicterend watergebruik.”

Innovatieve oplossingen en assetmanagement

“Wanneer wij op zoek gaan naar beschikbare waterbronnen bij droogte, dan hebben wij meerdere opties. Wij kunnen vandaag al grote

volumes water over grote afstanden verplaatsen en zo watergebruik in kwetsbare gebieden vermijden. De lokale waterverbruikers hebben die mogelijkheid niet,” legt Wim uit. “Concreet betekent dit dat we soms kiezen voor een iets duurdere oplossing, omdat we zo conflicterend watergebruik vermijden. Dat hoort bij onze maatschappelijke rol in de samenleving.”

“Grote waterproductiecentra met elkaar verbinden via transportnetten blijft ook cruciaal voor een performante drinkwatervoorziening, nu en in de toekomst,” voegt hij toe. “Daarom moeten we onze drinkwaterinfrastructuur goed onderhouden en renoveren waar nodig. De afgelopen jaren investeerden we aanzienlijk in een assetmanagementsysteem en een digitale toestandkaart van ons drinkwaternet.”

“Dat geografisch informatiesysteem (GIS) bevat alle data van ons netwerk zoals ligging en staat van de leidingen, wat ons toelaat om knelpunten in ons netwerk snel op te sporen en gericht te investeren,” vervolgt hij.

Strategische samenwerkingen

“Farys zoekt ook actief naar strategische samenwerkingen, bijvoorbeeld met De Watergroep onder de naam Waterunie,” zegt Wim. “Via een gezamenlijk dochterbedrijf werken we samen rond vier pijlers: het monitoren en sturen van het leidingennet, het optimaliseren van de opslagcapaciteit, de onderlinge aan- en verkoop van water en ten slotte het coördineren van investeringen.”

Wim vervolgt: “Ook op sectorniveau werken we intensief samen. Binnen AquaFlanders werd een ‘strategisch plan klimaatrobuuste drinkwatervoorziening in Vlaanderen’ opgesteld. De criteria die we ontwikkelden voor onze impactwijzer deelden we binnen de sector, waardoor ze breed worden toegepast.”

‘Door samen te werken en onze krachten te bundelen, vergaren we meer kennis en middelen. Zo kunnen we sneller en doeltreffender handelen bij het realiseren van een klimaatbestendige watervoorziening in Vlaanderen,’ besluit Wim.

Een duik in 2023

Mijlpaal Aquaduct aanleg nieuwe toevoerleiding Opwijk-Gijzegem nadert eindfase

De 8,5 kilometerlange nieuwe toevoerleiding tussen Opwijk en Gijzegem (project van Aquaduct) werd aangelegd om het transportnetwerk, de productiecentra en de opslaginstructuur van Farys, De Watergroep en water-link met elkaar te verbinden om de leveringszekerheid in Vlaanderen te verhogen.

In 2022 werd gestart met de aanleg waarbij verschillende technieken (aanleg in open sleuf of via horizontaal gestuurde boring (HDD) waar in open sleuf niet kon) gebruikt werden. Er werden twee verbindingkamers gebouwd tussen de nieuwe en de bestaande drinkwatertoevoerleiding en lucht- en waterlozingskamers op respectievelijk hoge en lage punten.

Momenteel zit dit project in de eindfase om, als sluitstuk, de nieuwe leiding te koppelen aan het bestaande toevoernet.

Eerste succesvolle proefpompings in Aalst en Oudenaarde in onderzoek naar ASR (Aquifer Storage and Recovery)

In Aalst en Oudenaarde werden succesvolle proefpompings uitgevoerd via boorputten in 'de Sokkel'. Dat is een watervoerende laag op een diepte tussen 80 en 180 meter onder het maaiveld. Die testen tonen aan dat het theoretisch mogelijk is om per winter en per put 100 tot 175 miljoen liter drinkwater in die laag te bufferen. Dat water kan dan in de zomer terug opgepompt worden en per put 3.000 tot 5.000 gezinnen voorzien van

drinkwater. Deze mijlpaal is een eerste stap om de drinkwaterbevoorrading klimaatrobuuster te maken door middel van ASR.

In een volgende fase worden push-pulltesten uitgevoerd om de werking van opeenvolgende fasen van injecteren en oppompen verder te onderzoeken. Als ook die proeven succesvol zijn, kan een operationeel ASR-systeem uitgebouwd worden.

Innovatieve renovatie van toevoerleiding in Ukkel

In 2023 stond onze toevoerleiding van Ukkel naar Asse, met een diameter 1.000 mm, voor een belangrijke renovatie. De aard van de leiding en de ligging in dichte bebouwing drongen een speciale aanpak op.

Slimme oplossing: buis-in-buistechniek

Om de impact op de omwonenden tot een minimum te beperken, koos Farys voor een innovatieve aanpak: de buis-in-buistechniek.

Een flexibele leiding met een diameter van 500 mm wordt ingebracht in de bestaande buis. Die sleufloze techniek bood heel wat voordelen:

- Snelheid, want de renovatie verliep efficiënt, zonder lange graafwerken.
- Minimale hinder voor de omgeving omdat er geen diepe sleuven moesten gegraven worden.
- Kostenbesparing, want deze methode is goedkoper dan traditionele innovatietechnieken zoals kousrenovatie of de aanleg van een nieuwe leiding.

De gerenoveerde toevoerleiding is nu klaar om weer voor lange tijd drinkwater te vervoeren.

Restauratie watertorens op de Kattenberg in Gent

De twee historische watertorens op de Kattenberg zijn als monument geklasseerd en worden nog altijd gebruikt. De torens worden aan de binnen- en buitenkant gerestaureerd.

De restauratie verloopt gefaseerd tot het einde van 2025. Tijdens de werken zal telkens één van de watertorens buiten dienst zijn.

Aan de buitenzijde van de watertorens wordt het metselwerk en de blauwe hardstenen rand hersteld en beschermd met lood. Er komt ook een nieuwe dakbedekking.

Binnen wordt de geschilderde houten bekleding rond de waterkuip vernieuwd en de dichtgemetselde openingen op het gelijkvloers heropend en terug in de originele staat gebracht. Verder wordt het binnenschrijnwerk gerenoveerd, samen met de bakstenen vloeren. De stijgleidingen krijgen een nieuwe verflaag en oude loodhoudende verf uit de vorige eeuw wordt verwijderd.

Aanleg drinkwaterleidingen met PE Safety line in vervuilde grond

Bij de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk op een voormalige bedrijfssite in Deinze, werd vastgesteld dat de ondergrond vervuild was. Farys raadpleegt standaard het OVAM-Geoloket om bij nieuwe projecten te controleren op eerdere bodemonderzoeken en/of saneringsacties.

Daarom werd voor de aanleg van nieuwe distributieleidingen gekozen voor het gebruik van PE Safety Line-buizen in plaats van de klassieke PE-buizen. Dat type buizen heeft een extra aluminiumlaag die de infiltratie van vervuilde deeltjes uit de bodem in de buis tegengaat.

Vernieuwing gietijzeren leiding Evergemsesteenweg Gent

Bij de heraanleg van de Evergemsesteenweg in Gent worden zowel de waterdistributieleidingen als de riolering vernieuwd. Ter voorbereiding van de rioleringswerken werden aan beide zijden van de weg de oude gietijzeren leidingen vervangen door PE-leidingen. Die aanpassing draagt aanzienlijk bij aan de efficiëntie van het drinkwaternet.

Bovendien zal de leiding tussen de watertoren in de Maïsstraat en de Herrystraat in Evergem (het afnamepunt van De Watergroep) worden afgekoppeld en gedeeltelijk opnieuw aangelegd, wat zal leiden tot een optimalisatie van het netwerk.

Hergebruik Tereos

Tereos, een voedingsbedrijf in Aalst, besloot om een deel van het drinkwaterverbruik in de productieprocessen te vervangen door gezuiverd bedrijfsafvalwater. Zij gingen met Farys in zee voor zowel de bouw als de uitbating van de nieuwe hergebruikinstallatie.

Die installatie zuivert het bedrijfsafvalwater tot proceswater met behulp van membraanfiltratie en een UV-desinfectieproces, waardoor de vereiste kwaliteit op elk moment gegarandeerd is. Tegelijkertijd wordt er ook minder afvalwater geloosd, waardoor het productieproces duurzamer verloopt.

Waterfabriek aan Ganzepoot in Nieuwpoort

Aan het sluiscomplex Ganzepoot in Nieuwpoort willen Farys, De Watergroep en Aquaduin een waterfabriek bouwen die drinkwater maakt van zoet, brak of zeewater. En dat hangt af van de seizoenen. Zo is er in de winter zoet water in overvloed beschikbaar, in droge periodes vooral brak water en bij schaarste enkel zeewater.

Hoe meer zout in het water, hoe meer energie nodig is om er drinkwater van te maken. Door de beste beschikbare bron te gebruiken, blijft het energieverbruik onder controle en kunnen we bij extreme droogte drinkwater leveren zonder andere watergebruikers te hinderen. Hiervoor hebben we enkele nieuwe technologieën die in de eindfase zitten. Voor de bouw van de fabriek zelf maken we momenteel de vergunningsaanvragen en bestekken op.

Vlaamse subsidie voor circulair project in Brugge

Stad Brugge krijgt een Vlaamse subsidie voor een project gericht op circulair watergebruik onder de Blue Deal, ondersteund door Farys. Het project herstelt oude regenwaterputten in de historische binnenstad, te beginnen met de Sint-Magdalenakerk. Regenwater van het kerkdak wordt opgevangen voor gebruik door reinigingsdiensten en de groendienst. Met slimme sensoren monitoren we het waterverbruik en installeren we decoratieve waterelementen voor buurtbewoners en passanten.

En verder ...

... zorgen we voor kwaliteitsvol drinkwater. Ons labo is geaccrediteerd door BLAC en erkend door de Vlaamse overheid. We controleren het drinkwater en doen samen met andere gespecialiseerde laboratoria onderzoek naar risicostoffen zoals asbest, medicijnen, hormonen, microplastics, PFAS en afbraakproducten van gewasbeschermingsmiddelen. We monitoren ook continu de waterkwaliteit in het net via online sensoren. Het labo wordt nu ook intensief betrokken bij de innovatieve projecten die lopen in Aalst en Oudenaarde.

... investeerden we de voorbije jaren fors in ons drinkwaternet en een efficiënt assetmanagement-systeem. Het netwerk is volledig door een geografisch informatiesysteem (GIS) in kaart gebracht. GIS bevat relevante data zoals de ligging en de staat van de leidingen. Bovendien laat het systeem ook toe om knelpunten in het netwerk op te sporen en volgens prioriteitsniveau investeringen te doen waar nodig.

... blijven we het netrendement optimaliseren door te investeren in innovatieve lekopsporings-technieken. Nieuwe technologie zoals

artificiële intelligentie en een akoestische 'smartball' worden uitgetest. In 2023 bedroeg de 'Infrastructure Leakage Index' (ILI) bij Farys 0,79. Het Vlaamse gemiddelde is 0,94.

... gebruiken we drinkwatermodellen om knelpunten zoals drukverliezen op te sporen en oplossingen uit te werken en de juiste dimensionering van nieuwe leidingen te bepalen.

... zette Aquadomo verder in op het helpen van industriële klanten bij hun uitdagingen in de waterhuishouding. In 2023 werden 153 legionellabeheersplannen opgemaakt voor onder andere ASZ Aalst, Geraardsbergen en Wetteren, AZ Jan Palfijn Gent, AZ Sint-Jan Brugge en campus SFX, Sint-Trudo Ziekenhuis Sint-Truiden, PC dr. Guislain Gent en UPC Kortenberg. Op 160 locaties werd legionellabeheer uitgevoerd via de beheerssoftware en het beheersplan van Aquadomo. Er werden ook nieuwe overheidscontracten binnengehaald voor legionellabeheer voor Merchtem, Sint-Niklaas en de Vlaamse Gemeenschap. Animagroep België besloot ook in zee te gaan met Aquadomo.

Cijfers

Aantal klanten drinkwater

709.086

Infrastructure Leakage Index Farys

0,79

Deelnemers toevoer

67

Infrastructure Leakage Index Vlaanderen

0,94

Deelnemers distributie

61

Aantal legionella-analyses

934

Aantal km leiding toevoer

681

Aantal wateraftakkingen

7.121

Aantal km leiding distributie

11.835

Investerings in distributienetten in miljoen euro

38,9

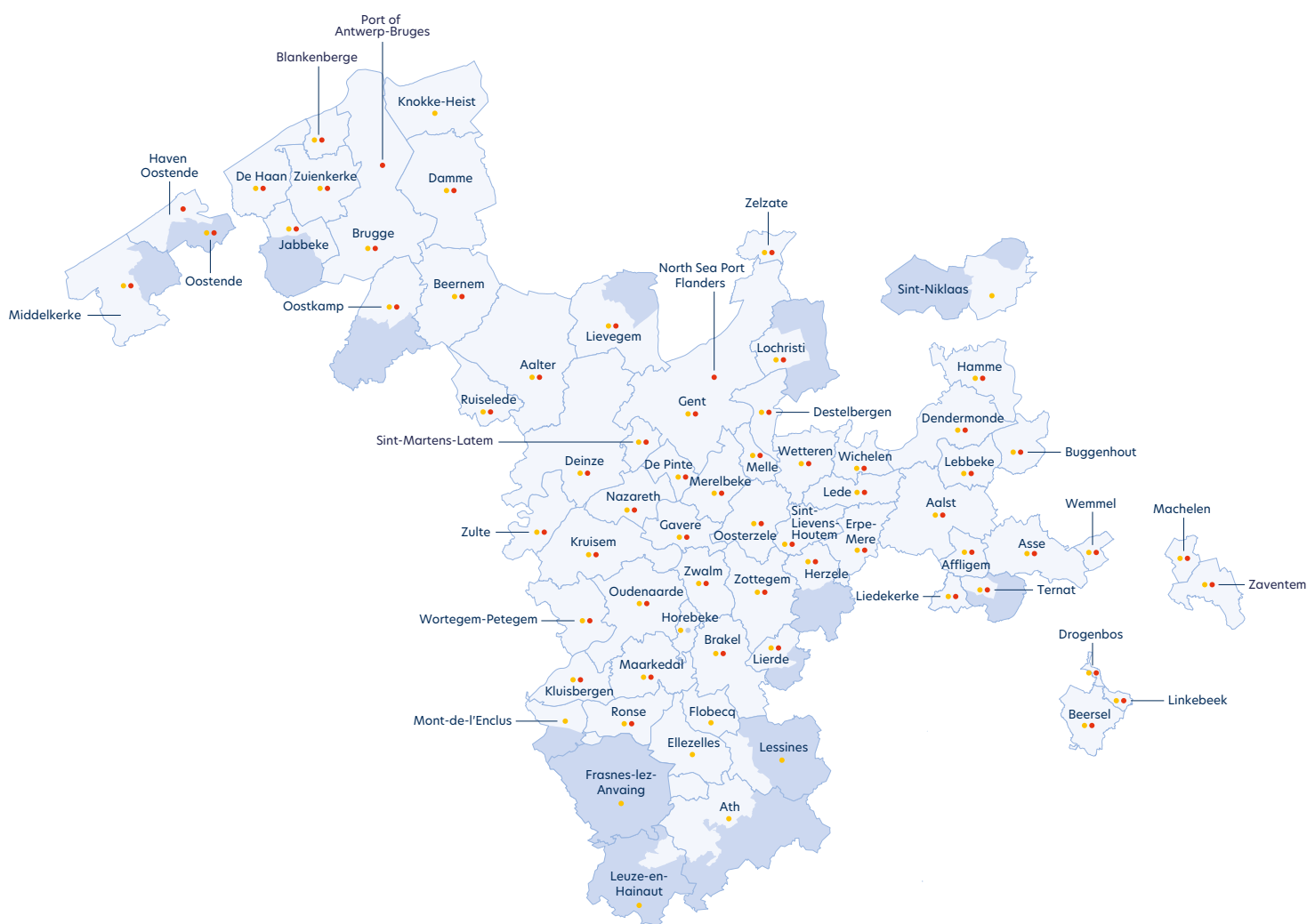
Aankoop en productie (in m³)

	2023	%	2022	%
Water-link	44.133.110	49,51	46.675.851	50,79
Evides	819.500	0,92	980.584	1,07
VIVAQUA	22.421.422	25,15	22.446.738	24,43
De Watergroep	4.747.680	5,33	4.800.676	5,22
Diversen	1.156.156	1,30	1.193.707	1,30
Eigen winningen	15.866.009	17,80	15.793.332	17,19
Totaal	89.143.877	100	91.890.888	100

Werkingsgebied

In 2023 waren er 67 deelnemers aangesloten voor de toevoeractiviteit. Voor 61 deelnemers brachten we het drinkwater ook tot bij de klanten thuis.

Situatie 1 mei 2024

- toevoer
- distributie
- geen distributie door onze diensten

Zuivering

Zuivering

We helpen onze deelnemers bij het verzamelen en vervoeren van afvalwater naar de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur en nemen onze verantwoordelijkheid voor het opzetten en beheren van een efficiënt lokaal rioleringsnetwerk. Ons dienstenaanbod is veelzijdig en omvat het realiseren van investeringsprogramma's voor nieuwe leidingen, het vervangen van bestaande leidingen en het uitvoeren van renovaties. Daarnaast staan we in voor het dagelijks beheer van rioleringsstelsels en plaatsen en onderhouden we individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater (IBA) voor particulieren die in afgelegen gebieden wonen.

Gewogen gemiddelde zuiveringsgraad in %

87,56

Gewogen gemiddelde rioleringsgraad in %

93,72

Investerings in miljoen euro

92,6

In 2023 lag onze focus sterk op het bevorderen van een klimaatbestendige omgeving bij de (her)inrichting van openbare ruimtes. Naast deze blauwgroene aanpak, investeerden we ook verder in de aanleg van gescheiden riolering bij wegenwerken.

Enkele projecten sprongen in het oog, zoals de renovatie van de Ronsestraat in Brakel, ook bekend als de N48. Farys maakte van die gelegenheid gebruik om een gescheiden rioleringsstelsel inclusief ondergrondse bufferbekkens en een pompstation aan te leggen. Op verschillende andere locaties werd ook gescheiden riolering aangelegd zoals in de Nekkersputstraat en de Evergemsesteenweg in Gent en de Ruzettelaan in Blankenberge.

Door het aanleggen van gescheiden riolering waarbij regenwater apart wordt geïnfiltreerd, gebufferd en vertraagd afgevoerd, draagt Farys bij tot de realisatie van de doelstellingen van de Blue Deal. Dit resulteert in minder wateroverlast bij zware regen, een positieve impact op het behoud van de waterkwaliteit van de waterwegen en lagere kosten voor waterzuivering.

“We voorzien een realistisch kader om de uitdagingen van de klimaatrevoluties op te vangen”

Dirk Verbeelen, directeur netinfradiensten

Onze Riovisie is een solide plan om de voorgeschreven reductiedoelstellingen te behalen, zoals wettelijk vastgelegd tegen 2027-2033-2039. Maar voor sommige deelnemers vraagt dit extra financiële inspanningen.

Als gemeentelijke rioolbeheerder staat Farys voor verschillende uitdagingen, vooral in het licht van de klimaatverandering en het verbeteren van de waterkwaliteit van beken en rivieren. “Het aanpassen van onze infrastructuur om bestand te zijn tegen extreme weersomstandigheden is een belangrijke prioriteit,” zegt Dirk Verbeelen.

Naast de uitdagingen die gepaard gaan met hevige regenval en de te behalen waterkwaliteit van de beken en rivieren, staat Farys ook voor de toenemende impact van droogte. “Droogteperiodes worden door de klimaatverandering intenser en langer, wat resulteert in een verhoogd risico van uitdroging van de bodems,” legt Dirk uit. “Dat vereist een herziening van het waterbeheer om de beschikbaarheid van water te waarborgen. Het gaat om maatregelen voor een efficiënter watergebruik, hergebruiktoepassingen en het bevorderen van regenwaterinfiltratie om de grondwaterreserves aan te vullen, maar ook het vergroten van de bewustwording bij het ruime publiek over een klimaatrobust en ecologisch gericht waterbeheer.”

Strikte regelgeving en samenwerking

De strikte regelgeving voor de te behalen waterkwaliteit, zoals door de Vlaamse Regering vastgelegd in de Stroomgebiedbeheerplannen als invulling van de Europese doelstellingen naar 2027 toe, vormt daarnaast een grote en belangrijke uitdaging.

Dirk benadrukt het belang van samenwerking en coördinatie tussen Farys, de deelnemers en andere actoren op het openbaar domein om de opgelegde doelstellingen te behalen. “De financiering van dit alles vormt een belangrijke uitdaging voor Farys,” zegt hij. “Het vinden van voldoende financiële middelen om al deze projecten te realiseren is een complexe taak.”

Verstandig omgaan met budgetten

“In onze rioolvisie (2023) hebben we stapsgewijs vastgelegd hoe we die doelstellingen willen behalen, rekening houdend met de financiële situatie van elke deelnemer,” legt Dirk uit.

“Farys zal in de toekomst rekening houden met de verwachte inkomsten, de financiële condities en de financiële draagkracht van Farys. Er moeten beleidskeuzes worden gemaakt om dit te realiseren. Mogelijke opties zijn het verhogen van de overheidssubsidies of de gemeentelijke saneringsinkomsten,” voegt hij toe.

Iedereen bewust maken van het belang van een klimaatrobuuste samenleving

“Gemeenten moeten tegen eind 2024 beschikken over een hemelwater- en droogteplan (HWDP) om nog in aanmerking te komen voor watergerelateerde subsidies van Vlaanderen,” vervolgt Dirk. “Het opmaken van zo’n plan is een taak van de gemeente, maar Farys kan die taak uitvoeren als dienstverlener via een gemeentebeslissing.”

“In het HWDP geven wij duidelijk aan welke bronmaatregelen nodig zijn om het regenwater maximaal vast te houden op het grondgebied van de gemeente. Infiltreren, bufferen en vertraagd lozen is de boodschap. Minder verharding is hierbij cruciaal, want ondanks de groeiende bewustwording en de lokale inspanningen om te ontharden, komt er netto nog altijd beton en steen bij. En dat vergroot het risico op wateroverlast en verdere verdroging,” legt Dirk uit.

Integratie van blauwgroene structuren

“Voor elk nieuw ontwerp waar we leidend ambtenaar zijn, wordt het voorontwerp geëvalueerd op de mate van klimaatbestendigheid met de projecttool van de VMM. Die tool laat toe om als lokaal bestuur of ontwerper de klimaatbestendigheid van projecten en gebiedsherinrichting te beoordelen en te verbeteren, zowel voor één perceel als voor een volledige wijk”, zegt Dirk.

“We willen ook bijdragen tot het initiëren van circulaire waterprojecten bij bedrijven zoals waterbehandeling, hergebruik van effluentwater en het inzetten van alternatieve waterbronnen,” vult hij aan.

“Wij bouwen verder aan het assetmanagement-programma voor gemeentelijke rioleringsnetten,” legt Dirk uit. “Onze begeleiding omvat het volledige traject van inventariseren, inspectie en specifieke maatregelen, inclusief het opstellen van een toestandkaart van het net en een inspectieplan. Tegen eind 2025 moet 50 % van het inspectieplan zijn uitgevoerd waarbij de hoogkritische riolen met een putcamera worden onderzocht. Eind 2027 moet alles rond zijn.”

“Tot slot zetten we in op snelle en heldere communicatie met klanten bij werken,” besluit Dirk. “Wij automatiseren deze communicatie verder en verplichten aannemers om de voortgang van werken bij te houden in een mobiele applicatie die direct verbonden is met ons GIPOD-platform ‘waar werken wij.’”

Versterkende samenwerking met de bovengemeentelijke rioeloperator

Een aantal drinkwaterdeelnemers kiezen ervoor om het rioolbeheer in eigen hand te houden en niet toe te treden tot een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Sommige gemeenten brengen hun rioolbeheer via een langdurige raamovereenkomst op de markt. Farys ziet alvast een meerwaarde om samen met Aquafin in te schrijven op deze marktconsultaties binnen ons drinkwaterwerkingsgebied. Zo werken we momenteel samen voor het rioolbeheer voor de stad Aalst.

Een duik in 2023

Blauwgroen Vlaanderen

Heraanleg Ronsestraat (N48)

De Ronsestraat, ook bekend als de N48, ondergaat momenteel een ingrijpende transformatie dankzij een samenwerking tussen het Agentschap Wegen en Verkeer, de gemeente Brakel, Aquafin en Farys. Dit renovatieproject omvat heel wat belangrijke verbeteringen, waaronder de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en bufferbekkens door Farys, de aanleg van brede fietspaden, nieuwe bushaltes en een nieuw wegdek.

Bij dit project wordt veel aandacht besteed aan groenvoorziening door nieuwe aanplantingen langs de weg. Om de biodiversiteit te bevorderen, worden er faunapassages gecreëerd bij de kruisingen met de Molenbeek.

Voor het leggen van de funderingen voor de riolen, de betonconstructies van de pompstations en een ondergronds bufferbekken plaatsten wij grindpalen. Met speciale machines worden boorgaten in de grond gemaakt, waarin steenslag wordt gestort. Die fundering voorkomt verzakking van de riolen door de onstabiele grond.

Omdat door de aanleg van brede fietspaden de weg breder wordt, zullen wij de kokers waarin de beken doorlopen onder de Ronsestraat verlengen en vernieuwen.

[Bekijk hier de video](#)

Aanleggen van gescheiden riolering

Nekkersputstraat en omgeving in Gent

Om een aangename, veilige en groene omgeving te creëren voor bewoners, fietsers en voetgangers, besloot Stad Gent om de omgeving van de Nekkersputstraat te vernieuwen. Farys maakte van de gelegenheid gebruik om het verouderd

gemengd rioleringsstelsel te vervangen door een gescheiden stelsel. De werken gebeuren in vijf fases, waarbij telkens een groep straten wordt voorzien van een gescheiden riolering, samen met nieuwe wegdekken en fietspaden.

Evergemsesteenweg Gent

De Evergemsesteenweg wordt over het volledige traject vernieuwd. Er komen brede voetpaden en veilige fietsinfrastructuur en de rijweg wordt breder gemaakt zodat het busverkeer in twee richtingen vlot kan passeren. Farys legt tijdens deze werken ook een nieuw gescheiden rioleringsstelsel aan. De uitvoering gebeurt in fasen en het einde van de werken is voorzien voor eind 2024.

Ruzettelaan in Blankenberge

De heraanleg van de A. Ruzettelaan is voltooid. Naast het ontharden en vergroenen van delen van de straat, heeft Farys ook een gescheiden rioelstelsel aangelegd. De transformatie van het openbaar domein is compleet: een vernieuwd wegdek, brede fietspaden en meer groen door het aanleggen van een extra duinstrook met helmgras voor de natuurlijke infiltratie van regenwater.

En verder ...

... hebben deelnemers toegang tot verschillende handige applicaties. Met behulp van de Farys-viewer kunnen ze het gemeentelijk afvoersysteem bekijken. Die webtoepassing geeft inzicht in de ligging van de riolering en geeft extra informatie over gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP), zoneringsplannen, gewestplannen, luchtfoto's en waterlopen. Daarnaast kunnen ook modelleringsresultaten zoals waterniveaus worden geraadpleegd via de applicatie.

... voeren we simulaties uit met hydraulische modellen om de impact te beoordelen van nieuwe verkavelingen en rioleringen. Daarnaast helpen die modellen hydraulische, ecologische of structurele knelpunten in het afvoerstelsel op te sporen en op te lossen. Zo vormen ze een belangrijk instrument om nieuwe riolen correct te dimensioneren en om meerjarige investeringsplannen op te stellen. Ze geven ook input voor preventieve onderhoudsprogramma's.

... ontwikkelden we de opvolgingstool FARIO als communicatieplatform tussen afkoppelingsmanagers en studiebureaus, waardoor dossiers efficiënt kunnen worden gevolgd, geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.

... helpen we deelnemers bij het opstellen van Hemel- en droogteplannen (HWD) die vanaf 2024 verplicht zijn om watergerelateerde subsidies te verkrijgen voor projecten.

... begeleiden we deelnemers bij het opstellen van een assetmanagementsysteem voor de gemeentelijke rioleringsnetten, inclusief het opstellen van een toestandkaart van het netwerk met een inspectieplan. Farys biedt volledige ondersteuning gedurende het hele proces van inventarisatie, inspectie en implementatie van maatregelen.

Cijfers

Aantal zuiveringsklanten

623.051

Aantal deelnemers

52

Aantal km rioolleiding in beheer

7.865

Aantal nieuwe huisaansluitingen

2.115

Aantal IBA's in beheer

3.048

Aantal rioolpompstations in beheer

788

Werkingsgebied

Voor het rioolbeleid van de Stad Aalst is er tussen Aquafin en Farys een contractuele samenwerking.

Situatie 1 mei 2024

 geen sanering door onze diensten

Sport en Facilitair Management

Sport en Facilitair Management

Wij ondersteunen steden, gemeenten en andere publieke spelers bij hun lokale sportbeleid. We werken een kwaliteitsvol sport- en recreatieaanbod uit in nauw overleg met deelnemers, leveranciers, lokale sportclubs en sporters.

Aantal zwembaden in beheer

24

Aantal deelnemers

35

Aantal sportaccommodaties in beheer

115

Ook in 2023 vertrouwden deelnemers hun publieke opdracht voor het beheer van sportaccommodaties toe aan Farys. Onze taak omvat ondersteuning en advisering, volledige projectleiding (van energie-efficiënte nieuwbouw tot duurzame renovatie) en technisch onderhoud. We zorgen voor de dagelijkse exploitatie van de sportaccommodaties, al dan niet met eigen personeel, in nauwe samenwerking met lokale besturen en sportdiensten.

Het departement Sportbeheer biedt uniek contact via individuele relatiebeheerders en exploitatiemedewerkers. Ons Facilitair Managementteam is verantwoordelijk voor de bouw, het onderhoud en beheer van gebouwen en sportaccommodaties. Ze ondersteunen ook de aankoopcentrale CREAT bij maatwerkprojecten.

In 2023 openden we nieuwe accommodaties zoals het zwembad in Brakel en de energieneutrale sportsite in Moerbeke. We voerden ook renovaties uit, zoals aan het voetbalcomplex van Diegem Park en bouwden extra kleedkamers in Sint-Amandsberg. Het zomerseizoen op de Blaarmeersen in Gent was succesvol dankzij onze gelaagde aanpak en samenwerking met stakeholders, wat leidde tot een verdubbeling van bezoekers en minder incidenten.

We begonnen ook met de implementatie van onze merkidentiteit voor de 144 sportaccommodaties die we beheren, en zetten in op digitalisering en actieve deelname op sociale media en digitale kanalen. Voor de bouw van ons nieuwe kantoorgebouw aan 'The Loop' zijn ook alle nodige studies en documenten voorbereid voor de aanvraag van de omgevingsvergunning.

“We zijn intussen een trendsetter op vlak van modern en duurzaam lokaal sportaanbod”

Catherine Meyvaert,
directiemanager
Sportbeheer

Marleen Dierickx,
directiemanager
Facilitair Management

De sterke tandem van technisch en facilitair beheer en van een efficiënte exploitatie-aanpak biedt onze deelnemers een competitief, aantrekkelijk en kosteneffectief antwoord op de recreatieverwachtingen van hun inwoners én, tegelijk, duurzame en energie- en ecologie-efficiënte sport- en recreatieaccommodaties.

“De dienstverlening die sportbeheer aanbiedt berust eigenlijk op vier pijlers”, vertelt Catherine Meyvaert. “Relatiebeheer, nieuwbouw- en renovatieprojecten, budgetbeheer en dagelijkse exploitatie van de sportaccommodaties met eigen personeel of met personeel dat de gemeente ter beschikking stelt, technisch onderhoud, herstellingen en projectleiding.”

“Bij onze samenwerking met steden, gemeenten en andere publieke spelers, stellen wij altijd een vaste contactpersoon aan, de zogenaamde SPOC of Single Point Of Contact,” legt Catherine uit. “Die relatiebeheerder heeft regelmatig overleg met de deelnemer over het gewenste beleid, biedt volledige dossieropvolging, beheert budgetten en voorziet de nodige rapportering en overleg.”

Facilitair Management mee aan zet

“Hier begint onze wisselwerking”, zegt Marleen Dierickx. “Op basis van het programma van eisen van de projecten van de deelnemer, wordt door Farys een plan van aanpak gemaakt. Daarin staat in detail wat binnen welke timing en tegen welk budget gedaan wordt. De SPOC legt dat voorstel voor aan de deelnemer.”

“Voor het grotere technisch onderhoud, de keuringen van (brand)veiligheid in onze sportaccommodaties en herstellingen, doen wij een beroep op de collega’s van FM en dienstverleners die zij hiervoor aanstellen,” vult Catherine aan.

“We gebruiken hiervoor het FMIS-systeem”, legt Marleen verder uit. “Daarmee volgen we alles vlot op voor preventief en curatief onderhoud en attesten en keuringen die nodig zijn. Het voordeel is dat dit systeem ook een transparante rapportering toelaat naar alle betrokkenen, inclusief de deelnemer. Ook voor de opvolging van renovatie- en nieuwbouwprojecten is er een handig projectportfolio beheerspakket (PPM) waar opnieuw de klemtoon ligt op procesmanagement, waarbij duurzaamheid en energie-efficiëntie voorop staan. Zowel bij het ontwerp, de bouw als exploitatie hanteren we zes principes voor duurzaamheid. Die gaan van isolatie, luchtdichtheid, ventilatie met warmteterugwinning, passieve zonnwinsten tot het gebruiken van energie-efficiënte technieken en hernieuwbare energie.”

“In de sportaccommodaties staat ons eigen personeel of het personeel van de deelnemer vooral in voor de dagelijkse exploitatie, het onthaal, het dagelijkse onderhoud en zijn last but not least onze redders verantwoordelijk voor de veiligheid in de zwembaden,” zegt Catherine.

Een succesvolle samenwerking en efficiënt beheer

“Het is ook belangrijk voor ons dat de dagelijkse exploitatie goed loopt,” benadrukt Catherine. “We zorgen voor correcte toezichtsplannen op maat en door onze jarenlange ervaring hebben we administratieve en operationele processen grondig uitgewerkt. Het geheel biedt intussen een succesvol concept. Ons doel is uniformiteit en schaafeffecten over alle accommodaties heen en waar nodig worden processen op maat voorzien. Zo gebruiken we overal zoveel mogelijk dezelfde communicatiemiddelen zoals borden en affiches en werken we in synergie met de deelnemer.”

“Wij hebben een kenniscentrum opgebouwd waardoor we vanuit onze centrale positie wetgeving en reglementering opvolgen en vertalen naar makkelijk bruikbare en concrete richtlijnen in sportaccommodaties,” zegt Marleen. “Omdat duurzaam omgaan met energie in ons DNA zit, gebruiken we sinds 2022 ook de speciale software van Dexma, die steeds verder geoptimaliseerd wordt. Met deze tool, die werkt met datagestuurde Energy Intelligence, kunnen we als het ware een ‘energieboekhouding’ bijhouden van onze sportaccommodaties. Omdat we een duidelijk overzicht van water-, gas- en elektriciteitsverbruik hebben, merken we abnormaal verbruik onmiddellijk op en kunnen we snel ingrijpen.”

Catherine voegt toe: “We spelen ook een actieve rol bij de realisatie van Green Deal-sportterreinen. Buitensportterreinen zien wij als (eco)systemen die klimaatbestendig moeten zijn, maar het is even belangrijk dat ze een kwalitatieve sportplek zijn en een toegevoegde waarde hebben voor de omgeving.”

Een duik in 2023

Geslaagd zomerseizoen voor sport- en recreatiedomein Blaarmeersen Gent

Tijdens de zomer van 2023 werkten we verder met de ervaring van de voorgaande jaren. Er werd opnieuw een plan van aanpak met geëvolueerde maatregelen gemaakt waarbij Farys haar goed georganiseerd exploitatieplan afstemde met het beleid, de omliggende bedrijven en belanghebbenden.

We waren verantwoordelijk voor de actieve exploitatie en coördineerden het plan waarin het personeel (redders en stewards) samen met sfeerbeheerders, bewaking en politie elk hun rol opnamen.

Er werd extra ingezet op sfeer (inrichting domein), op de promotie van “Blaarmeersen, een plezierige plek voor iedereen” en uitgebreide, gerichte communicatie naar de verschillende doelgroepen via posts op social media. De

bedoeling was iedereen warm te maken voor activiteiten op de Blaarmeersen, de reservatiemodaliteiten te verduidelijken en ad hoc weetjes en leuke informatie te verspreiden. Een druktebarometer was digitaal beschikbaar en gaf op elk moment aan hoe druk het op het strand was.

Die nieuwe aanpak had spectaculaire resultaten. Het totale aantal bezoekers is in 2023 meer dan verdubbeld ten opzichte van 2022. Dubbel zoveel Gentenaars vonden opnieuw vlot de weg naar ‘hun’ Blaarmeersen. Opmerkelijk is de algemene toename van het aantal jonge bezoekers. De Blaarmeersen is ook voor gezinnen een aantrekkelijke plek. De Blaarmeersen maakte zijn ambitie ook op vlak van veiligheid waar. Het aantal incidenten verminderde tot een derde, net zoals het aantal tussenkomsten door de politie.

Energiezuinig zwembad in Brakel geopend

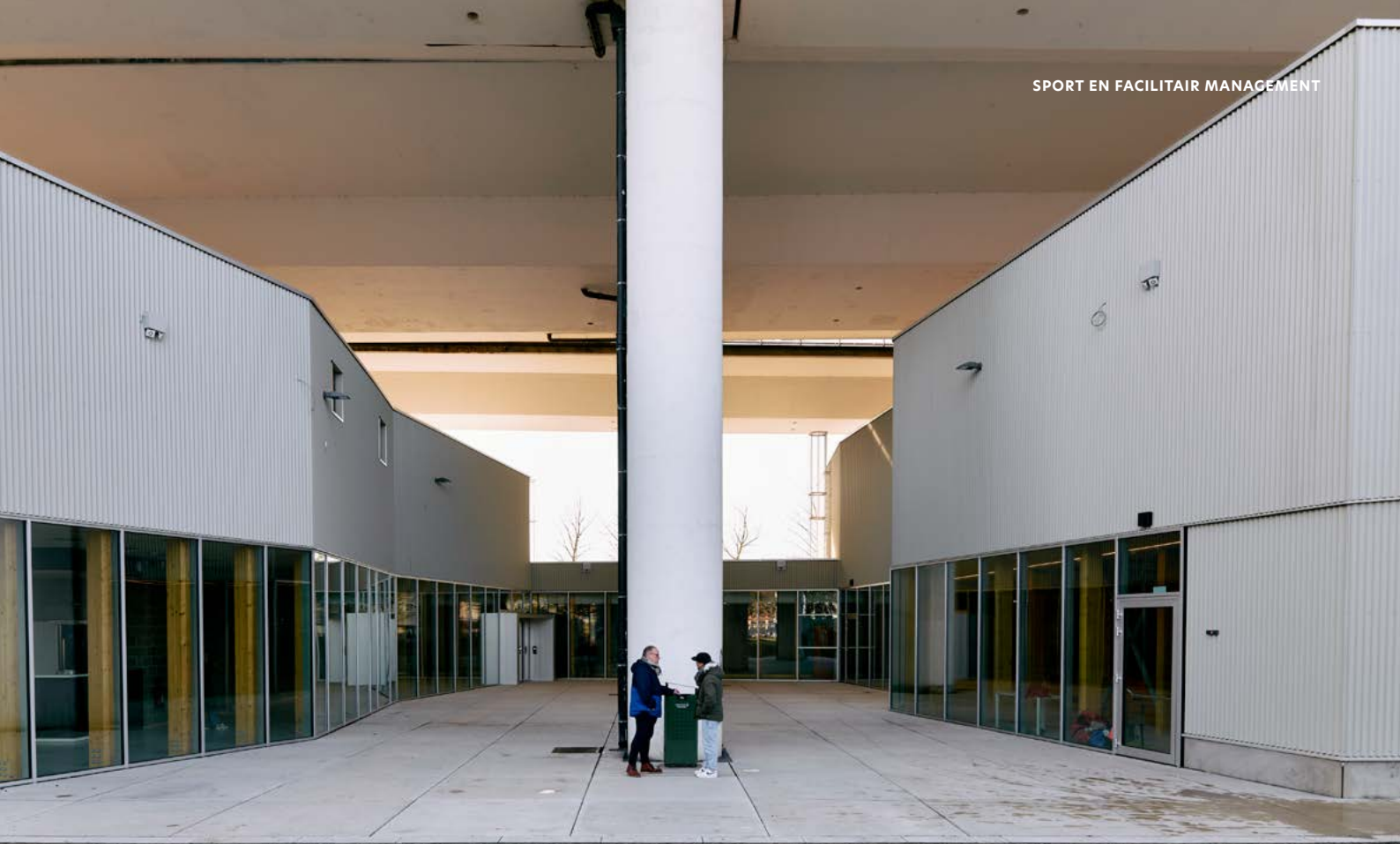
Het nieuwe zwembad van Brakel werd officieel geopend. Het oude zwembad Poseidon sloot na 42 jaar de deuren. Vanaf maart konden zwemmers terecht in een nagelnieuw zwembad op sportsite de Rijdtmeersen. Brakel ging hiervoor in zee met Farys, die instond voor de bouw en nu ook de exploitatie opneemt.

Het (klimaat)robuuste ontwerp, de onderhouds-arme materialen, de oriëntatie van het gebouw en de strategische zonering binnenin vormen alvast een duurzame basis voor het nieuwe bad. Het zwembad werkt ook zuinig: het verbruikt 55 % minder elektriciteit en liefst 80 % minder water. Waterbesparing is mogelijk dankzij douchewater- en spoelwaterrecuperatie en het gebruik van regenwater voor de toiletten, schoonmaak en douches.

Daarnaast wordt een deel van het regenwater gefilterd door middel van Ultra Filtration Reverse Osmosis om te hergebruiken als suppletiewater voor de baden. Het gasverbruik zal iets hoger liggen door de modulerende warmtekrachtkoppeling (WKK) die met behulp van een verbrandingsmotor thermische en elektrische energie opwekt.

Het zwembad is een mooi voorbeeld van een duurzame intergemeentelijke samenwerking. Horebeke en Lierde hebben een overeenkomst met Brakel ondertekend waardoor hun inwoners prioritair en aan hetzelfde gunsttarief als Brakelaars kunnen zwemmen.

Nieuwe sporthal in Ledeberg (Gent) onder fly-over

Onder de fly-over van de B401 in Ledeberg opende in januari 2024 een nieuwe wijksporthal die gebouwd werd tussen de pijlers van het viaduct. Farys is bouwheer en verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer. De sporthal bestaat uit twee delen: een sporthal en een cafetaria die met elkaar verbonden zijn via een gelijkvloerse passerelle met inkompartij.

In de sporthal, die bijna volledig energieneutraal is, is er plaats voor onder meer volleybal, basketbal, badminton en zaal- en minivoetbal. Er is ook sportmateriaal beschikbaar, zoals een minitrampoline, een Zweedse bank en een plint. Daarnaast zijn er ook toiletten en kleedkamers met douches en is er een personeelsruimte, een EHBO-lokaal en een cafetaria.

De nieuwe sporthal zal via een gedeeld gebruik ter beschikking staan van buurtbewoners, scholen, lokale clubs en verenigingen.

Deze sporthal is de derde onbemande in Gent, na Tondelier en Melopee. Toegang tot de zaal en kleedkamers zal worden verleend via een QR-codesysteem, waarmee sporters zelf de verlichting en de akoestische scheidingswand kunnen instellen. Deze QR-code is gekoppeld aan het reserveringssysteem.

Energie neutrale sportsite in Moerbeke-Waas geopend

Tien jaar nadat het eerste idee werd gelanceerd voor een nieuwe sportsite, omdat het te duur was om de oude sporthal te renoveren, werd eind 2023 de gloednieuwe sportsite in Moerbeke geopend. Van bij het begin was het duidelijk dat het sportcomplex aan een aantal voorwaarden moest voldoen: alle sporten zichtbaar vanuit één centrale locatie en een zo energie neutraal mogelijk complex waarin de meest innovatieve technologieën worden toegepast.

Missie geslaagd dus in Moerbeke want het nieuwe complex is energie neutraal, wat een primeur is in België. Het gebouw verbruikt evenveel elektriciteit als er wordt opgewekt met de zonnepanelen op het dak en bovendien is er geen gasaansluiting. Twee warmtepompen verwarmen

het gebouw en zorgen voor warm water in de douches. De site omvat een voetbalterrein in kunstgras, twee natuurgrasvelden, vier tennisterreinen in kunstgravel, een indoor sporthal en een tennishal. Twee overdekte padelvelden staan ook nog op de planning.

Bezoekers krijgen via een QR-code of persoonlijke badge toegang tot de sportsite en kunnen hiermee ook de verlichting en de ventilatie activeren in de gereserveerde ruimtes.

Voetbalcomplex Diegem Park weer klaar voor de toekomst

Het gemeentelijk sportstadion in Diegem werd gerenoveerd om zijn levensduur met tien jaar te verlengen en het complex energiezuiniger te maken.

De kleedkamers zijn opnieuw ingedeeld om plaats te maken voor een extra scheidsrechterlokaal en een EHBO-ruimte. Nieuwe douches en toiletten zijn geïnstalleerd samen met vernieuwde elektriciteitsleidingen en noodverlichting. Bovendien is er een ventilatiesysteem geplaatst.

Aan de buitenkant van het gebouw zijn ook verbeteringen aangebracht waaronder een nieuw dak met isolatie, nieuwe lichtkoepels en isolerend buitenschrijnwerk. Verder werd ook het asbesthoudend dak van de tribune vervangen.

In de loop van 2024 staat ook nog een opfrissing van de kantine op de planning.

Uitrol huisstijl

Om de sportaccommodaties die Farys beheert, herkenbaar te maken voor sporters en bezoekers, krijgen ze een eigen merkidentiteit. De huisstijl volgt enkele basisprincipes om zowel het Farys-logo als het logo van de deelnemer binnen en buiten te vermelden. In 2023 werd gestart met de uitrol, eerst voor nieuwe accommodaties en daarna ook voor accommodaties waar Farys eigen personeel inzet.

Masterplan kantoor- en logistieke gebouwen Gent

Het masterplan omvat enerzijds de centralisatie van de administratieve sites van Farys in een nieuw op te richten gebouw op 'The Loop' naast Flanders Expo. In dat gebouw wordt ook kantoorruimte voorzien voor De Watergroep waar we nauw mee samenwerken onder de vlag Waterunie.

Anderzijds worden alle technisch-logistieke activiteiten van Domeindiensten Gent, het

Centraal Magazijn en Productie en Transport gebundeld op één site in Zwijnaarde.

Voor het nieuwe kantoorgebouw aan 'The Loop' werden alle studies en documenten voorbereid voor de indiening van de omgevingsvergunning die verwacht wordt in de loop van 2024.

In 2023 liep de marktconsultatie om invulling te geven aan de complexe behoeftenstudie voor het technisch-logistiek centrum.

En verder ...

... bouwden we extra kleedkamers aan de buitenterreinen Hogeweg in Sint-Amandsberg.

... installeerden we 84 laadpalen op 13 parkeerplaatsen van Gentse sportaccommodaties.

... blijven we energie slim inzetten in onze sportaccommodaties en is streven naar duurzaamheid en schaalvoordelen ons kompas zowel bij ontwerp, bouw als exploitatie. We hanteren zes basisprincipes voor duurzaamheid (isolatie, luchtdichtheid, ventilatie met warmteterugwinning, passieve zonnepanelen, energie-efficiënte technieken en hernieuwbare energie). We gebruiken dan ook steeds de nieuwste technieken zoals ledverlichting,

aanwezigheidsdetectie, warmtepompen, zonneboilers en ultrafiltratie voor het spoelwater van zwembaden.

... streven we naar stroomlijning, uniformiteit en schaaffecten over alle accommodaties heen in perfecte synergie met de basisvereisten van de deelnemer.

... zijn we een kenniscentrum voor algemene richtlijnen exploitatie in sportaccommodaties (handhaving wetgeving, richtlijnen zuinig energieverbruik en te volgen wetgeving en processen) en delen wij kennis door succesvolle concepten uit te wisselen.

Cijfers

Aantal redders

60

Aantal voetbalterreinen

114

Aantal technici

75

Aantal meldingen in FMIS

5.047

Finse piste in m

8.709

Aantal laadpalen in beheer

104

Zwembad in aantal m²

10.453

Capaciteit zonnepanelen in kWp

2.734

Aantal basketbalterreinen

8

Investeringen in miljoen euro

19,4

Aantal m² binnenruimte in sporthallen

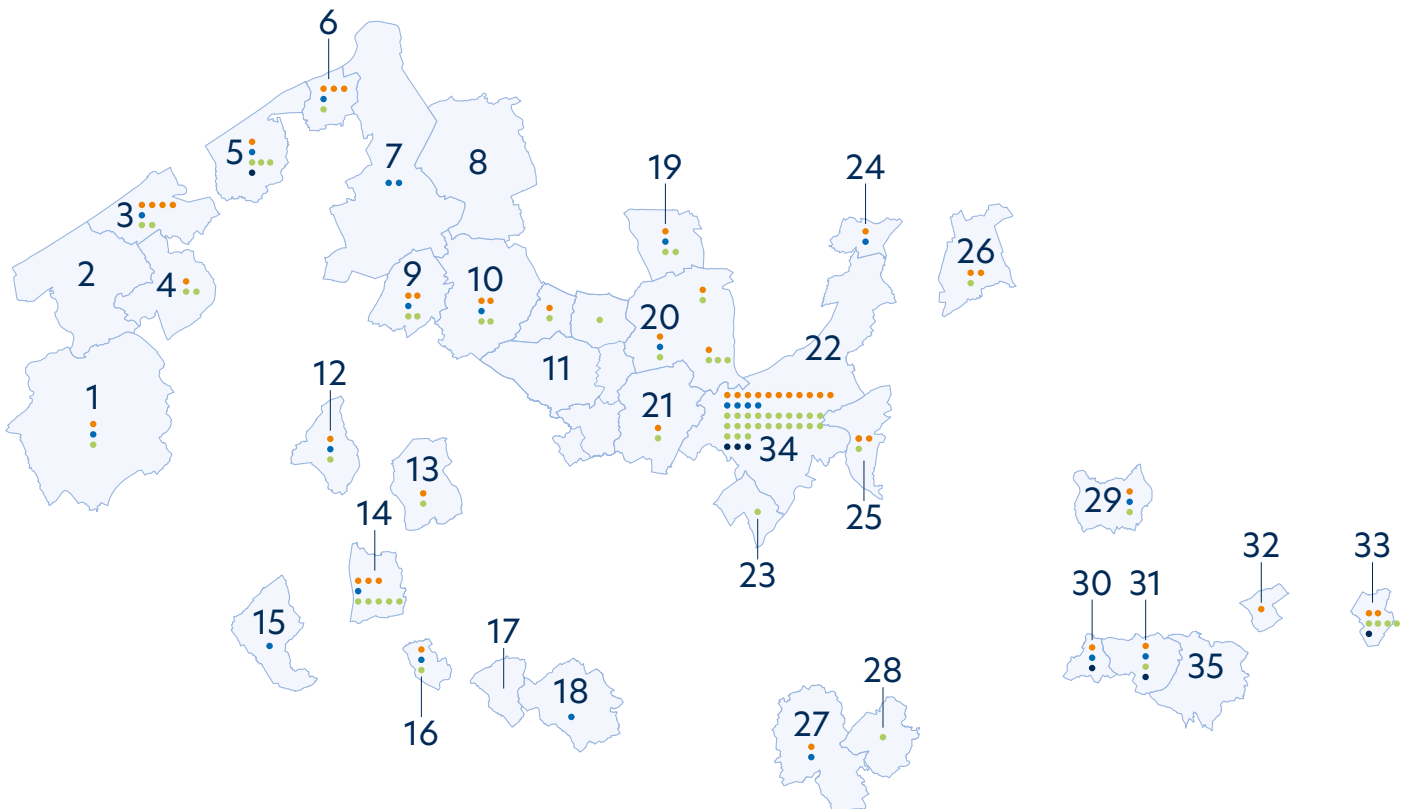
94.615

Werkingsgebied

In 2023 hadden we 49 sporthallen en 24 zwembaden in beheer. Verder hadden we ook 64 buitenterreinen en een recreatie- en sportdomein in beheer, samen met nog 7 andere accommodaties.

Situatie 1 mei 2024

- sporthal
- zwembad
- buitenterrein
- andere

1. Diksmuide	13. Pittem	25. Destelbergen
2. Middelkerke	14. Izegem	26. Moerbeke
3. Oostende	15. Moorslede	27. Brakel
4. Gistel	16. Kuurne	28. Lierde
5. De Haan	17. Deerlijk	29. Lebbeke
6. Blankenberge	18. Anzegem	30. Liedekerke
7. Brugge	19. Eeklo	31. Ternat
8. Damme	20. Lievegem	32. Wemmel
9. Oostkamp	21. Deinze	33. Machelen
10. Beernem	22. sogent Gent	34. Gent
11. Aalter	23. De Pinte	35. Dilbeek
12. Lichtervelde	24. Zelzate	

Klanten

Klanten

In 2023 werd verder ingezet op digitalisering om klanten aan te moedigen om over te stappen naar digitale facturatie en/of zelfstandig zaken te regelen via het klantenportaal MyFarys. Klanten die bijvoorbeeld hun jaarlijkse meterstand doorgeven of hun overname regelen, zien onmiddellijk het resultaat van hun actie. Ook de plaatsing van digitale watermeters kwam in een stroomversnelling. In totaal werden er 44.000 geplaatst door aannemers en eigen personeel.

Gebruikers van klantenportaal MyFarys

298.000

Klanten met een digitale factuur

256.125

Digitale watermeters geplaatst

44.000

In 2023 steeg het aantal gebruikers van MyFarys verder tot 298.000, wat 41 % van ons klantenbestand vertegenwoordigt. Dit toont aan dat steeds meer klanten de voordelen van ons digitale platform waarderen. We maakten het verhuisproces op de website nog intuïtiever door duidelijke navigatieknoppen te introduceren. Daarnaast hebben we de meest verzonden klantencommunicatie in een duidelijker jasje gestoken, met een focus op het gebruik van iconen en verwijzingen naar de digitale mogelijkheden. Eén op de vijf betalingen werd via de online betaalapplicatie ontvangen, en we voegden een extra betaalmogelijkheid toe via de Payconiq by Bancontact-app, wat onze klanten meer flexibiliteit biedt bij het afrekenen.

Twee deelnemers wonnen ook een extra gratis buitentappunt als meest digitale gemeente, een prestatie die hun inzet voor digitale vooruitgang onderstreept.

Farys ondertekende ook het Charter digitale inclusie, waarmee we ons verbinden aan het bevorderen van digitale toegankelijkheid voor iedereen. Bovendien slaagden we met glans op de sectorale benchmark 'klantgegevens beheren', wat onze toewijding aan nauwkeurige en efficiënte klantenservice benadrukt.

**Al 5 jaar regelen
300.000 klanten hun
dossier via MyFarys**

En jij?

 myfarys

“We zetten volop in op digitalisering zonder de klassieke communicatiekanalen te verwaarlozen”

Ine Godefroid,
directiemanager
Klantendiensten

Bart De Borle,
directiemanager
Klantenwerken

De functienamen ‘Klantendiensten’ en ‘Klantenwerken’ zijn voor ons wel degelijk werkwoorden die onze actieve focus op vlotte, correcte en respectvolle interactie met al onze klanten vertolken; zowel in de administratie en facturatie als bij de fysieke dienstverlening ter plaatse rond onder meer aansluitingen, advies of keuringen. Farys zet hiertoe resoluut in op transparante informatieverstrekking en moderne en gebruiksvriendelijke communicatiekanalen.

“Bij Farys zijn we al jaren bezig met het digitaliseren van de klantenprocessen,” begint Ine Godefroid. “De grootste stap was het ontwikkelen van een online klantenportaal. Van bij het begin was ons doel duidelijk: een goedwerkende tool creëren die een positieve ervaring voor onze klanten garandeert. De eerste indruk is immers van cruciaal belang in het klantcontact. Het bouwen van een klantenportaal is één ding, maar het overtuigen van klanten om het daadwerkelijk te gebruiken is een andere uitdaging. Daarom hebben we veel tijd en moeite gestoken in het creëren van een portaal dat intuïtief is in gebruik, waar klanten gemakkelijk hun weg vinden en zelf eenvoudig routinezaken kunnen afhandelen,” legt ze uit.

Lancering MyFarys in 2019

“Bij de lancering van MyFarys in maart 2019 konden klanten hun facturen bekijken en controleren, hun klantgegevens aanpassen, kiezen hoe ze hun facturen wilden ontvangen en hun meterstanden en verbruik opvolgen,” vertelt Ine. “Het succes was onmiddellijk merkbaar want binnen hetzelfde jaar registreerden zich al 50.000 gebruikers. Geleidelijk kreeg het klantenportaal extra

functionaliteiten zoals de mogelijkheid om online te betalen, een verhuis te regelen, en de taal te kiezen. Voor klanten in faciliteitengemeenten is dat Nederlands of Frans en ook een optie Engels voor internationale klanten.”

Onmiddellijk resultaat voor klanten

“We bieden de klant graag de mogelijkheid om zelf zaken te regelen wanneer het past. Het voordeel daarvan is dat de gegevens correct zijn, het resultaat direct zichtbaar is en alles veel sneller gaat,” zegt Ine. “Stel dat een klant zelf een meterstand doorgeeft via MyFarys of de website, dan ontvangt hij zijn digitale factuur de volgende dag in zijn inbox. Voor wie de factuur op papier ontvangt, duurt het meestal vijf tot zeven dagen tot de factuur in de brievenbus zit. De betaaltermijn van dertig dagen blijft hetzelfde ongeacht de verzendwijze, maar de klant kan beter anticiperen op wat komt.”

“We gaan ook telkens een stapje verder. Zo kunnen klanten op MyFarys zelf hun communicatievoorkeuren instellen,” vervolgt Ine. “De klant stelt per documentsoort in naar welk e-mailadres of postadres het document verstuurd moet worden.”

Digitale watermeters tegen 2030

“Er was ook een vraag naar meer digitalisering vanuit een heel andere hoek. De ambitie van de Vlaamse Regering is dat tegen eind 2030 alle Vlaamse gezinnen een digitale watermeter hebben,” legt Bart uit. “Dat betekent dat binnen zes jaar alle analoge watermeters vervangen moeten zijn. Het voordeel van een digitale meter is dat de klanten onmiddellijk een effect zien van hun inspanningen om water te besparen en ook lekken kunnen veel sneller opgemerkt worden.”

Om die ambitie waar te maken, ging Farys in 2022 een samenwerking aan met De Watergroep, Pidpa en netwerkbedrijf Fluvius. “Als proefproject werden er 40.000 digitale watermeters geplaatst, waarvan 8.000 in ons werkingsgebied,” zegt Ine. “Ondertussen zijn we na deze test- en integratiefase op kruissnelheid en rollen we zowel via de gezamenlijke aannemerij als via onze eigen aannemers (systematische metervervangingen

en nieuwe aftakkingen) en eigen medewerkers (netexploitatie) verder uit. Eind 2023 waren in totaal bijna 190.000 digitale watermeters geplaatst, waarvan 44.000 voor Farys.”

Ontwikkeling nieuwe IT-applicaties

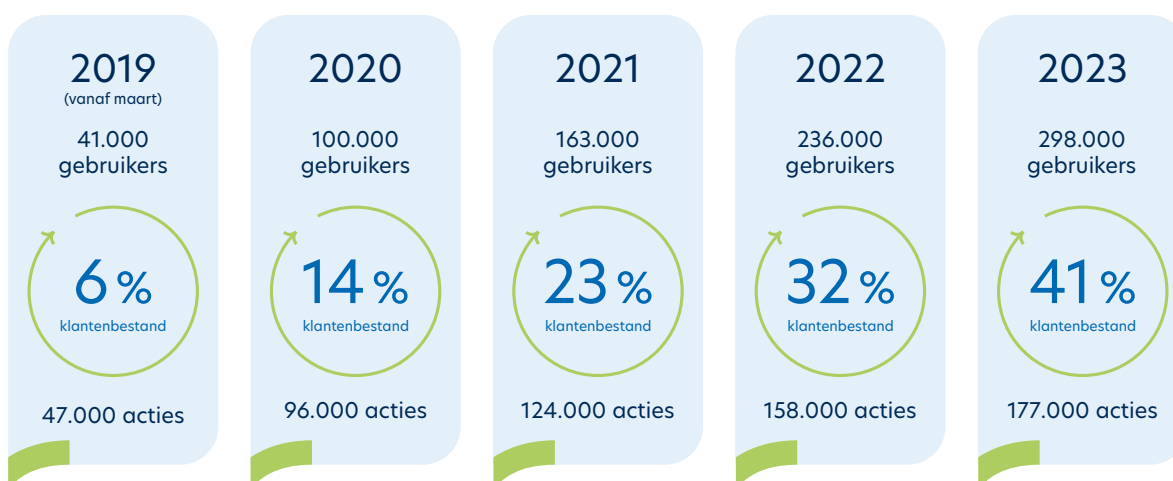
“De invoering van digitale watermeters heeft ook een impact op de verwerking van meterstanden,” legt Ine uit. “Via de dataverbinding van de elektriciteitsmeter worden gegevens of meterstanden naar ons gestuurd. Om die binnen te trekken in onze systemen en ze dan correct te verwerken, hebben we ook moeten investeren in heel wat nieuwe IT-applicaties. Tegelijkertijd zorgen wij er ook voor dat, terwijl de bestaande processen blijven lopen, de nieuwe achterliggende processen ontwikkeld en geautomatiseerd worden.”

“Het voordeel van een digitale meter is dat klanten onmiddellijk het effect zien van hun inspanningen om water te besparen en ook lekken kunnen veel sneller opgemerkt worden,” benadrukt Ine. “Uniek voor Farys-klanten met een digitale energie- en watermeter is dat ze via het online klantenportaal MyFarys hun (historisch) waterverbruik kunnen opvolgen op uur-, dag-, maand- en jaarbasis.”

“Om de data vanuit de digitale watermeter tot in het online klantenportaal MyFarys te krijgen, werd er in samenwerking met SAP een Smart Water Platform (SWP) gebouwd,” legt Bart uit. “Binnen dit innovatieve platform lopen er verschillende applicaties die de meterdata via de digitale elektriciteitsmeter vanuit het Head End System (HES) van IBM capteren en doen doorstromen. Hierdoor zal Farys in de toekomst ook dienstverlening naar zijn klanten kunnen opzetten op basis van de door de digitale watermeter gegenereerde alarmen,” besluit Bart.

Een duik in 2023

Sinds opstart: 600.000 acties, 91 % wordt automatisch verwerkt

Nog meer digitalisering

In 2023 werd nog meer ingezet op digitalisering. Dit gebeurde op twee niveaus: zorgen dat meer klanten omschakelen naar een digitale factuur en klanten nog meer volledig autonoom zaken laten regelen op het klantenportaal MyFarys.

Meer klantenzaken regelen via klantenportaal MyFarys

Sinds de opstart van het klantenportaal MyFarys in 2019 neemt het aantal gebruikers elk jaar fors toe. In 2023 waren dat er al 298.000, goed voor 41 % van het klantenbestand of 177.000 klantacties. Momenteel wordt 91 % van de klantacties in MyFarys automatisch verwerkt. Die automatisatie is positief voor de klanten want zij zien onmiddellijk resultaat van hun actie.

Wedstrijd 'win een watertappunt' voor meest digitale gemeente

Gemeenten waar we drinkwater leveren, kregen in 2022-2023 de mogelijkheid van Farys om een gratis buitentappunt te installeren op hun publiek domein. Dat is onze bijdrage aan de EU-Kaderrichtlijn die iedereen toegang wil geven tot drinkwater.

Om klanten aan te zetten om hun factuur digitaal te ontvangen of zaken te regelen via het online klantenportaal MyFarys, werd in het laatste kwartaal van 2023 een wedstrijd gelanceerd bij de deelnemers. Door hun inwoners te overtuigen om digitaal te gaan, konden zij een extra gratis buitentappunt winnen. De twee winnaars waren eind december bekend. Proficiat aan Stad Gent en de gemeente Zaventem.

Ontwikkeling applicaties en IT-instrumenten voor verwerking data

De digitale watermeter gebruikt de dataverbinding van de elektriciteitsmeter, die vervolgens de data naar de waterbedrijven stuurt. Om deze gegevens correct te verwerken werden heel wat applicaties en andere IT-instrumenten ontwikkeld. Bovendien werd ook tijd geïnvesteerd in het efficiënter maken en het verder automatiseren van de achterliggende processen.

Grote inhaalbeweging gepland met De Watergroep en Pidpa

Vanaf 2025 zal de installatie van digitale meters nog versneld worden. De bedoeling is om er elke dag 1.000 te plaatsen door de capaciteit bij de aannemers op te drijven.

Installatie digitale watermeters op kruissnelheid

Sinds februari 2022 werken wij samen met De Watergroep, Pidpa en Fluvius aan de uitrol van de digitale watermeter in Vlaanderen. Digitale meters (water, elektriciteit en gas) worden tot en met 2025/2026 zoveel mogelijk op hetzelfde moment geïnstalleerd. Dat zorgt voor minder hinder bij de betrokken klanten. De bestaande communicatietechnologie van de digitale

elektriciteitsmeter wordt bovendien hergebruikt voor de digitale watermeter. Zo is een vlotte gegevensuitwisseling mogelijk en hoeven klanten met een slimme digitale watermeter hun meterstand niet meer door te geven, kunnen ze hun waterverbruik beter opvolgen en krijgen ze hun factuur automatisch op basis van het werkelijke waterverbruik.

Persmoment mijlpaal 170.000 digitale watermeters

In december 2023 werd op een gemeenschappelijk persmoment aangekondigd dat er al 170.000 digitale watermeters waren geïnstalleerd. Naast deze mijlpaal gaven we ook meer informatie

over wat de digitale watermeter precies betekent voor onze klanten. Het nieuws werd gretig opgepikt in de Vlaamse media en haalde zelfs het VRT-journaal.

Optimalisatie verhuisproces op MyFarys

In 2023 werd het proces waarmee klanten de overname van hun waterlevering regelen nog klantvriendelijker gemaakt. Op www.farys.be worden klanten via duidelijke navigatieknoppen vlot doorheen het volledige verhuisproces geloodst.

Charter digitale inclusie ondertekend

Op vrijdag 15 december 2023 ondertekenden we in Brussel het charter voor digitale inclusie. Hiermee engageert Farys zich om digitale inclusie en toegankelijkheid te bevorderen bij haar interacties met verschillende klantengroepen. We zetten maximaal in op digitale contactkanalen met MyFarys, een gebruiksvriendelijk klantenportaal, en onze overzichtelijke website www.farys.be. Via handige navigatie, eenvoudige formulieren, en duidelijke iconen vinden klanten hier vlot hun weg. Klanten die de digitale mogelijkheden nog niet willen gebruiken, kunnen blijven rekenen op ons telefonisch klantencontactcenter.

Met glans geslaagd op benchmark verwerking klantgegevens

In 2023 was er op niveau van de watersector een benchmark die naging hoe bij watermaatschappijen het verwerkingsproces van klantgegevens verloopt.

Wij slaagden met glans op deze sectorbrede vergelijking en scoorden bijzonder hoog voor de volledigheid van onze klantendatabase en de automatische verwerking van overnames. We werden ook geloofd voor onze klantgerichtheid, innovatie, automatisatie en procesgerichtheid.

Invoering capaciteitsvergoeding watermeters met grotere diameter

Voor klanten die een watermeter hebben groter dan de standaard 20 mm, werd in 2023 een capaciteitsvergoeding ingevoerd. De aanrekening van de capaciteitsvergoeding is opgenomen in het tariefplan 2023-2028 en gaat gepaard met een prijsdaling van het vlak tarief (prijs per m³) voor niet-huishoudelijke klanten. De klanten werden per mail maar ook via de factuurbijlage geïnformeerd over deze wijziging.

Nieuw: extra betaalmogelijkheid via de Payconiq by Bancontact-app

Klanten kunnen hun factuur online betalen via een betaalknop op de digitale factuur, via het klantenportaal MyFarys en voortaan ook door de vermelde QR-code te scannen, via de functionaliteit 'Facturen' in de Payconiq by Bancontact-app.

En verder ...

... blijft het aantal verhuizen dat geregeld wordt via MyFarys verder stijgen van 25 % in 2022 naar 27,5 % in 2023.

... stijgt het aantal online betalingen verder van 183.000 naar 346.000.

... scoren we hoog op klanttevredenheid.

... worden er meer keuringen door private keurders uitgevoerd.

... blijven we inzetten op een vlotte klantencommunicatie bij werken.

Cijfers

Aantal drinkwaterklanten

709.086

Aantal bezoekers op www.farys.be

1.016.817

Percentage digitale
huishoudelijke klanten

42

Aantal die betalen per domiciliëring

268.485

Percentage automatisch verwerkte
acties op MyFarys

91

Aantal nieuwe aftakkingen

7.121

Aantal nieuwe huisaansluitingen

2.114

Aantal systematische metervervangingen

11.483

Aantal digitale watermeters bij
metervervangingen

7.119

Aantal keuringen drinkwater en riolering

3.055

Medewerkers

Medewerkers

Onze medewerkers zijn een essentiële schakel om de strategische doelstellingen van Farys te realiseren. We hebben de uitgesproken ambitie om een zorgzame werkgever te zijn en structureel in te zetten op welzijn. Daarnaast willen we ook een aantrekkelijke, moderne en toegankelijke werkgever zijn. Dat resulteerde in diverse initiatieven. Een actief retentiebeleid ondersteunen, employer branding inzetten om het werkgeversmerk in de externe arbeidsmarkt te versterken, nieuwe medewerkers aantrekken en het departement HRM digitaliseren.

Aantal medewerkers

1.003

Aantal elektrische wagens,
samen met 70 in bestelling

54

Aantal mannen,
goed voor 62,5 %

626

Aantal bedrijfsfietsen

250

Aantal vrouwen,
goed voor 37,5 %

377

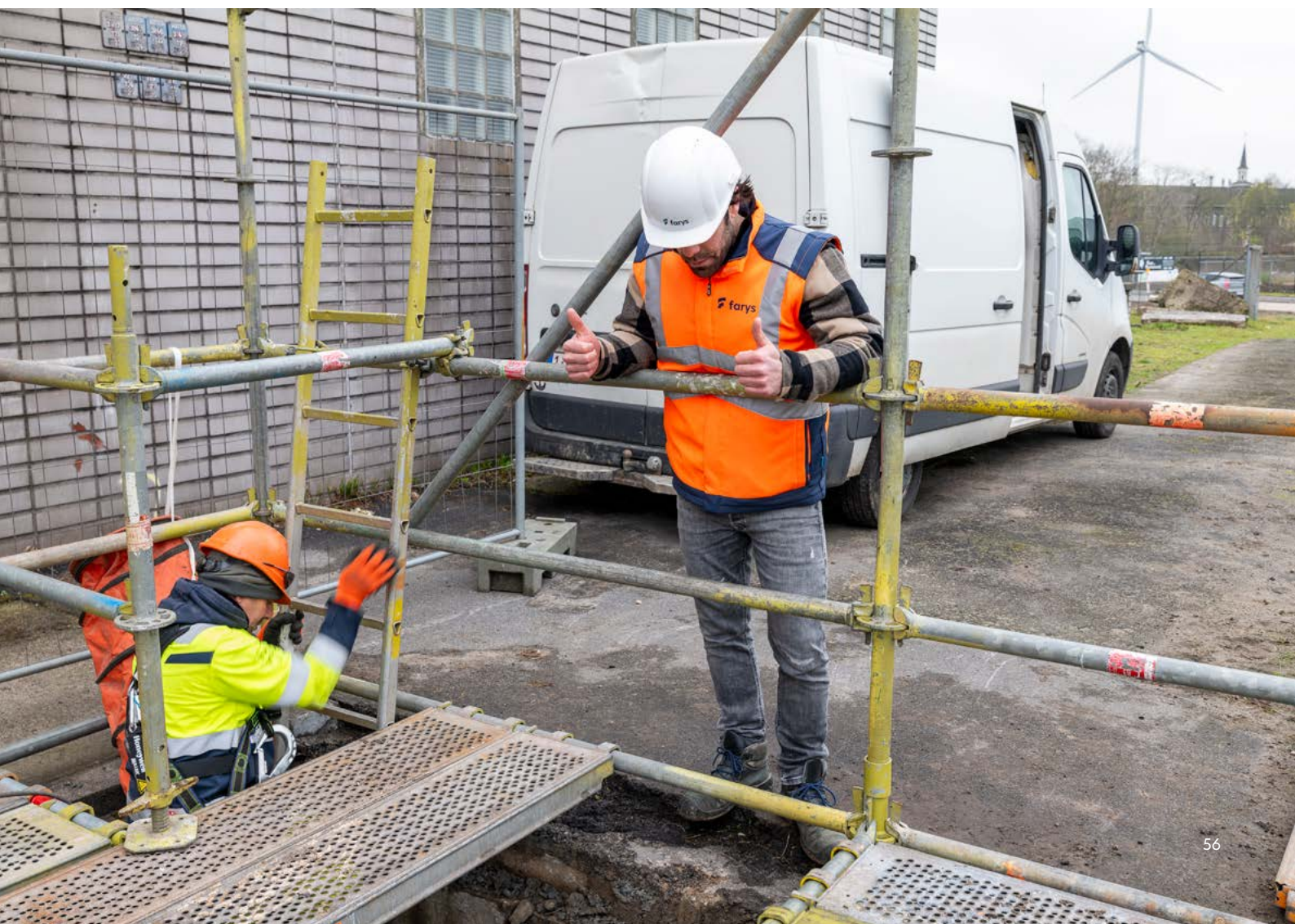

In 2023 deden we veel inspanningen om ons bedrijfswagenpark verder te vergroenen door alleen nog elektrische wagens te leasen. We gaven onze medewerkers ook meer keuze in duurzame verplaatsingsmogelijkheden door het afsluiten van een nieuw contract bij een leasepartner voor bedrijfsfietsen. Tot slot hebben we ook de combinaties voor wie op een andere duurzame manier naar het werk komt, uitgebreid.

Samen met de collega's van de andere waterbedrijven begonnen wij techniekers drinkwater intern op te leiden tot 'erkend lekzoeker openbaar domein'. Verder volgden onze medewerkers een opleiding 'hygiënisch werken' bij AquaFlanders samen met collega's van andere waterbedrijven.

Het was ook alle hens aan dek om een reddersteam te zoeken voor het nieuwe zwembad Drogenbrood in Beernem dat half april 2024 de deuren opende. Onze recruiters van HRM zetten alle mogelijke wervingskanalen in om nieuwe redders aan te werven.

Tot slot ging een team recruiters van Farys naar jobexpo's in technische scholen om Farys als potentiële werkgever top of mind te brengen bij laatstejaarsstudenten van technische scholen.

 farys

“Dankzij ons creatief en stimulerend personeelsbeleid zijn en blijven we een aantrekkelijke werkgever”

Hyacintha De Vlieghe, directiemanager HRM

Ons aanwervings- en retentiebeleid wordt gedragen door een efficiënt administratief HRM-beheer en omkaderd door een actief duurzaamheidsbeleid op het vlak van mobiliteit, werkomstandigheden en modaliteiten. Op het vlak van mobiliteit zetten we volop in op een duurzamer bedrijfswagenpark en een verruiming van de duurzame verplaatsingsmogelijkheden met zowel de fiets als het openbaar vervoer voor alle medewerkers.

“We zijn al in 2019 begonnen met de vergroening van ons voertuigenpark van dienstwagens en introduceerden toen voor het eerst milieuvriendelijke combinaties van het woon-werkverkeer bij onze medewerkers,” vertelt Hyacintha De Vlieghe. “Inmiddels is 6 % van onze dienstwagens elektrisch aangedreven en 14 % rijdt op CNG.”

Duurzamer bedrijfswagenpark

“Eind 2022 zijn we de transitie gestart naar een duurzamer bedrijfswagenpark samen met een externe partner. Op basis van een TCO-benadering (Total Cost of Ownership) werd het uitgangspunt van een elektrificatie van de vloot vastgelegd. Zowel de leaseparameters als de budgetten zijn geactualiseerd en in het aanbod zit ook de mogelijkheid om een thuislaadinfrastructuur te installeren,” legt Hyacintha uit.

Meer duurzame verplaatsingsmogelijkheden

“Aansluitend aan de elektrificatie van bedrijfswagens hebben we ook de duurzame verplaatsingsmogelijkheden voor alle medewerkers verruimd. Het raamcontract met de huidige leasepartner voor bedrijfsfietsen liep af en we hebben dan een nieuwe partner gezocht met een ruimer fietsaanbod. Begin oktober 2023 werden al de eerste nieuwe leasecontracten afgesloten. En met succes, want onze medewerkers gingen gretig in op het nieuwe en veel ruimere fietsaanbod,” vertelt Hyacintha.

“Farys stelt een mooi budget ter beschikking van alle medewerkers die regelmatig de fiets nemen om naar het werk te komen. Maar wie wil, kan zelf nog bijbetalen om dé ‘droomfiets’ samen te stellen. We merken ook dat onze medewerkers het waarderen dat ze hun eigen fietshandelaar kunnen kiezen. We sponsoren zo ook een beetje de lokale handel,” zegt ze.

Fleetmanagement en combinatieverplaatsingen

“We beschikken ondertussen over een fleetmanagementtool voor het dagelijks beheer van wagen- en fietscontracten. Om de cirkel te sluiten, hebben we ook de combinaties voor wie op een andere duurzame manier naar het werk komt, uitgebreid. Wie bijvoorbeeld met de eigen fiets komt, kan dit op regenachtige dagen ook combineren met een abonnement openbaar vervoer,” legt Hyacintha uit.

“Al deze inspanningen lonen want eind 2023 waren er al 54 elektrische auto’s en nog eens 70 in bestelling. De thuislaadstations zitten in de lift: 51 zijn reeds in dienst gesteld en 29 waren eind 2023 in bestelling. Ook de bedrijfsfietsen zijn in trek dankzij de brede keuzewaaier: elektrische fietsen, stadsfietsen, speedpedelecs, mountainbikes, gravelfietsen, trekkingfietsen, koersfietsen en cargofietsen. Daarnaast is het zo dat onze meteropnemers gebruikmaken van een vouwfiets voor hun plaatselijke rondes en we nu ook een bakfiets hebben toegevoegd aan onze poulefietsen,” concludeert Hyacintha.

Een duik in 2023

Bouw jij mee aan ons reddersteam?

farys.be/zwembad-beernem

farys **BEERNEM**

Wervingscampagne nieuw zwembad Beernem

In 2024 opent het splinternieuwe zwembad Drogenbrood. Om de nieuwe ploeg redders te zoeken werden verschillende rekruteringskanalen ingezet. We adverteerden in het Infoblad van Beernem, plaatsten gesponsorde campagnes op sociale media en deden een oproep tijdens de opleiding Hoger Redder van de VDAB.

Verder plaatsten we speciale jobbanners aan het zwembad in opbouw en lanceerden we een jobcampagne via Roularta Mediagroup. We sponsorden ook de opleiding van kandidaten die voor een carrièreswitch gingen en de opleiding tot Hoger Redder volgden én bij ons aan de slag gingen.

Sollicitatietrainingen voor potentiële medewerkers op jobexpo's

In 2023 nam een team jobrecruiters van HRM deel aan jobexpo's die doorgingen op technische scholen in Sint-Denijs-Westrem, Wetteren en Brugge.

Laatstejaarsstudenten en potentiële werkgevers ontmoeten elkaar op school tijdens een sollicitatiegesprek voor een al dan niet bestaande vacature. Dat was een uitgelezen kans voor ons bedrijf om zich te profileren als aantrekkelijke werkgever en om toekomstige werknemers kennis te laten maken met onze organisatie en openstaande vacatures.

Opleiding lekzoeker

De Vlaamse drinkwaterbedrijven hebben veel kennis over lekzoeken. Onder impuls van Farys werd besloten deze expertise te delen en verder te professionaliseren. Techniekers drinkwater worden intern opgeleid tot 'erkend lekzoeker openbaar domein'. Hiervoor moeten ze 16 competenties beheersen, zoals het analyseren van de omgeving, het verzamelen en interpreteren van gegevens, het hanteren van apparatuur en het toepassen van zoektechnieken. Kennis van District Metered Areas (DMA) is ook vereist.

De opleiding combineert theorie en praktijk en wordt gegeven door lesgevers van verschillende drinkwaterbedrijven. Na het slagen voor de basisopleiding volgt een traject van zes maanden praktijkstage binnen het eigen bedrijf. Na drie maanden vindt een tussentijdse evaluatie plaats, gevolgd door de finale evaluatie na zes maanden.

Opleiding hygiënisch werken aan leidingen

Hygiënisch werken aan drinkwaterleidingen is cruciaal om de waterkwaliteit te waarborgen. Iedereen die deze werkzaamheden uitvoert of er toezicht op houdt, moet de juiste kennis en vaardigheden hebben. AquaFlanders organiseert daarom een technische opleiding van een halve dag. Onderwerpen zoals hygiëne op de werf, veilige en schone dienstwagens, ontsmettingstechnieken, boren en spoelen van leidingen, en correct gebruik van een brandkraan komen aan bod.

Na de opleiding maken deelnemers een examen met meerkeuzevragen. Geslaagde deelnemers ontvangen het certificaat 'hygiënisch werken', dat vijf jaar geldig is. Deze kwalificatie wordt opgenomen in een database beheerd door AquaFlanders.

En verder ...

... blijven we creatief in het gebruiken van rekruteringskanalen om knelpuntvacatures zoals redders en technikers drinkwater aan te werven.

... geven we verder invulling aan het Globaal Preventieplan 2022-2026 waarin we ons engageren om welzijn centraal te stellen.

... besteden we veel aandacht aan de re-integratie van medewerkers die lange tijd afwezig waren door zowel de medewerker als de leidinggevende te ondersteunen.

... ondersteunen we onze werknemers met werkgerelateerde psychosociale problemen en zorgen we voor crisisopvang via een externe partner.

... blijven we inzetten op een performant en transparant Employee Self Service platform waar medewerkers online toegang hebben tot hun personeelsdossier waarin ze gegevens kunnen wijzigen en opvolgen.

... gaan we verder met het geven van HR-updates waarbij leidinggevenden regelmatig een update krijgen van lopende thema's en projecten van HRM zodat zij hun collega's proactief kunnen informeren en ondersteunen.

... geven we collega's alle kansen om verticaal of horizontaal door te groeien in het bedrijf.

Engagementen

“Onze krachten bundelen blijft de sleutel tot succes”

Marleen Porto-Carrero, algemeen directeur

Samenwerken

De Watergroep

We werken sinds maart 2022 structureel samen met De Watergroep om de watervoorziening in onze werkingsgebieden te optimaliseren via het gemeenschappelijk dochterbedrijf Waterunie nv. We doen dit op vier strategische trajecten:

- 1 Waterleidingnet monitoren en sturen
- 2 Opslagcapaciteit optimaliseren
- 3 Investerings coördineren
- 4 Onderlinge aan- en verkoop van water optimaliseren

Deze samenwerking werd als constructief en succesvol ervaren en toonde een nog breder potentieel. Daarom werd beslist om de operationele activiteiten van beide bedrijven duurzaam te bundelen in een geïntegreerd waterbedrijf. Zo hebben we alle troeven in handen om een toekomstgerichte en (klimaat)robuuste watervoorziening uit te bouwen waar schaalvergroting zowel zorgt voor een versterkte beleidsmatige effectiviteit als financiële meerwaarde.

De Raden van Bestuur van Farys en De Watergroep keurden het stappenplan goed om de oprichting van een gezamenlijk operatorbedrijf concreet vorm te geven. Het wettelijke kader om de oprichting mogelijk te maken werd bevestigd via het Vlaams machtigingsdecreet dat op 13 december 2023 voorkwam in het Vlaamse parlement. Met het groen licht van de steden en gemeenten, vennoten en deelnemers van beide bedrijven, kan Waterunie Operator nv opgestart worden.

SWDE

In 2023 werd de samenwerking voorbereid met La Société Wallonne des Eaux (SWDE) om de waterinfrastructuur in Henegouwen gezamenlijk te exploiteren met de bedoeling om in een latere fase een betere connectiviteit te realiseren die de leveringszekerheid van Farys en SWDE ten goede komt. Deze samenwerking wordt tot stand gebracht door het oprichten van een joint venture, Mainvault NV, die vanaf april 2024 operationeel is.

AGSO Knokke-Heist

Farys en AGSO Knokke-Heist werken sinds 2022 nog meer samen. Naast de levering van drinkwater voor het lokale distributienet zetten we nu ook in op gezamenlijke initiatieven om de uitdagingen van de klimaatrevolutie aan te gaan. AGSO Knokke-Heist zal voortaan een beroep doen op onze expertise voor het beheer en de uitbating van de drinkwaterinfrastructuur en -netten. Samen bekijken we ook de mogelijkheden om water plaatselijk te produceren en op te slaan.

Azulatis

Azulatis nv nam vanaf 1 januari 2023 alle activiteiten van de voormalige business unit Industrie van De Watergroep over. Dit omvat de levering van alle kwaliteiten water tot de bouw en uitbating van proceswaterinstallaties. De doelstelling is om het waterbeheer bij grote waterverbruikers te optimaliseren en te verduurzamen en op die manier aanzienlijke besparingen te realiseren bij het innemen, verwerken, lozen en hergebruiken van water. Azulatis levert daardoor ook een bijdrage tot de uitbouw van een klimaatrobuust watersysteem in Vlaanderen.

De gezamenlijke deelneming van Farys, De Watergroep en een financiële partner, versterkt Azulatis vanaf midden 2024 met tal van voordelen:

- Een doeltreffender beleid en een hogere financiële effectiviteit
- Het ontwikkelen van een circulair watermodel in Vlaanderen dat de klimaatbestendigheid van de waterhuishouding bevordert
- Het sneller ontwikkelen van nieuwe technologieën die vlugger winstgevend zijn
- Het sneller en concurrentiëler kunnen inspelen op vragen van industriële klanten
- Het ontwikkelen en optimaliseren van een synergiemodel voor de lange termijn

De bovengemeentelijke riooloperator Aquafin

Sommige deelnemers voor water kiezen ervoor om het rioolbeheer in eigen hand te houden. Een aantal zoekt via een marktconsultatie een partner

voor het rioolbeheer. Het is de bedoeling dat Farys via een contractuele samenwerking met Aquafin inschrijft op die marktconsultaties.

Duurzaam ondernemen

We passen duurzaam ondernemen toe in alle facetten van ons bedrijf: in water, sanering, sport en Facilitair Management, maar ook in de ondersteunende diensten. Zo is 'Duurzaam Ondernemen' een gunningscriterium dat zowel in de technische bepalingen als in de gunningscriteria van de modelbestekken van aankoop is opgenomen.

Charter Duurzaam Ondernemen

2023 • Laureaat

Toegekend door de evaluatiecommissie van het VCDO Oost-Vlaanderen aan

FARYS
Gent

Op basis van het duurzaamheidsbeleid en de acties uitgevoerd in het jaar 2022 in lijn met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Toegekend op 14/6/2023 - geldig tot 30/6/2024

Geert Moerman
Gedelegeerd bestuurder
Voka Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen

cifal
Flanders

Charter Duurzaam Ondernemen

Op 16 juni 2023 kregen we voor het 12e jaar op rij erkenning voor onze inspanningen met het Charter Duurzaam Ondernemen van Voka. Dit charter is gericht op continue verbetering van de prestaties met een focus op milieu, sociale en economische thema's.

Jaarlijks maken wij een klimaatactieplan waarin strategische projecten rond onze drie strategiepijlers (alliantie, innovatie en

samenwerking) zijn opgenomen, net zoals bedrijfsgebonden projecten die focussen op beleid, sociaal engagement en sensibiliseringsacties.

Jaarlijks worden de acties ter certificatie voorgelegd aan Voka. De audit wordt door leden van Voka en experts uit het bedrijfsleven uitgevoerd. Het klimaatactieplan 2023 omvatte 38 acties waarvan er 37 werden gerealiseerd.

Ecologisch criterium

- Afvalbeheer
- Impact en verminderde uitstoot van broeikasgassen
- Preventie van milieurisico's
- Energie-efficiëntie
- Lucht- en waterverontreiniging
- Verlies en herstel van biodiversiteit

Sociaal criterium

- Naleving van mensen- en arbeidsrechten
- Arbeidsomstandigheden
- Preventie van ongevallen
- Betrekkingen met medewerkers
- Sociale dialoog
- Billijkheid op het gebied van werkgelegenheid
- Genderdiversiteit
- Beloningsverschillen
- Corruptiebestrijding
- Vorming van het personeel
- Keten van onderaannemers

Governance criterium

- Transparantie van aandeelhouderschap en van structuren
- Rechten van de aandeelhouders
- Onafhankelijkheid van de raad van bestuur
- Toezicht op de raad van bestuur
- Diversiteit van het management
- Transparantie van gegevens
- Bedrijfsethiek (gedragscode)
- Billijkheid van de remuneratie van het uitvoerend management
- Op duurzaamheid gebaseerde beloning
- Aanwezigheid van een Comité ter controle van de boekhouding

Bron: Instituut van Bedrijfsrevisoren

SDG Champion UNITAR

Sinds 2017 focust het Voka Charter Duurzaam Ondernemen op elk van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN.

Ons bedrijf is erin geslaagd om de voorbije jaren minstens 1 actie binnen elke ontwikkelingsdoelstelling te realiseren. Daarom zijn we sinds 25 oktober 2022 erkend als SDG Champion. Dit certificaat is geldig tot 2025.

Sociaal engagement

Steunfonds ter bevordering van 'Mens en Omgeving'

Voor de periode 2020 tot 2024 is Farys structurele partner van Streekmotor23, een fonds dat onder de vleugels van de Koning Boudewijnstichting actief is in de Vlaamse Ardennen en de Denderstreek. Zij steunen projecten die inspelen op een maatschappelijke uitdaging, zowel de mens als de omgeving ten goede komen én moeilijk aan financiële ondersteuning geraken. Streekmotor23 helpt geselecteerde projecten met het opzetten van een crowdfundingcampagne en steunt hen ook financieel. Ondertussen is het partnership verlengd tot eind 2027.

Ontwikkelingssamenwerking

We steunen langlopende en grootschalige waterprojecten via twee niet-gouvernementele organisaties (Join For Water en FOS) die werken onder de koepel van het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWvO).

In 2023 hebben we opnieuw projecten gesteund in Burundi en Ghana, zowel financieel als door middel van technische ondersteuning en het delen van expertise.

Charter Fairtrade

Omdat Farys eerlijke handel belangrijk vindt, ondertekenden wij in 2018 het charter Fairtrade@work. Omdat we enkel fairtrade koffie, cacao, suiker, thee en speculoos gebruiken in onze kantoren, ontvingen we een 'Fair Card', die symbool staat voor onze inzet voor sociale rechtvaardigheid.

Financieel rapport

Jaarrekening
Financiering

Jaarrekening

1. Maatschappelijke resultatenrekening

(in k€)	2023	2022
Bedrijfsopbrengsten	573.417	538.073
Omzet	495.968	453.987
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)	-1.252	600
Geproduceerde vaste activa	38.407	37.201
Andere bedrijfsopbrengsten	40.294	45.958
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	-	327
Bedrijfskosten	512.178	482.528
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	238.071	224.082
Diensten en diverse goederen	82.622	82.515
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	93.528	85.688
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	81.509	78.101
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	912	1.106
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	2.273	-480
Andere bedrijfskosten	8.043	7.391
Niet-recurrente bedrijfskosten	5.220	4.126
Bedrijfswinst	61.239	55.544
Financiële opbrengsten	6.463	5.080
Financiële kosten	38.138	31.729
Winst van het boekjaar, voor belasting	29.563	28.895
Belastingen op het resultaat	333	207
Te bestemmen winst van het boekjaar	29.230	28.688

2. Maatschappelijke balans

(in k€)	2023	2022
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	20.962	19.679
Materiële vaste activa	3.140.443	2.997.039
Financiële vaste activa	4.486	4.467
Vlottende activa		
Vorderingen op meer dan één jaar	-	-
Vorraden en bestellingen in uitvoering	12.088	12.209
Vorderingen op ten hoogste één jaar	190.227	190.630
Geldbeleggingen	-	-
Liquide middelen	16.129	5.087
Overlopende rekeningen	159.697	140.951
Totaal van de activa	3.544.031	3.370.062
Eigen vermogen		
	1.862.491	1.800.168
Vorzieningen		
	19.554	17.281
Schulden		
Schulden op meer dan één jaar	1.260.133	1.125.599
Schulden op ten hoogste één jaar	390.608	415.147
Overlopende rekeningen		
	11.246	11.867
Totaal van de passiva	3.544.031	3.370.062

3. Toelichting bij de maatschappelijke jaarrekening

Bedrijfsopbrengsten

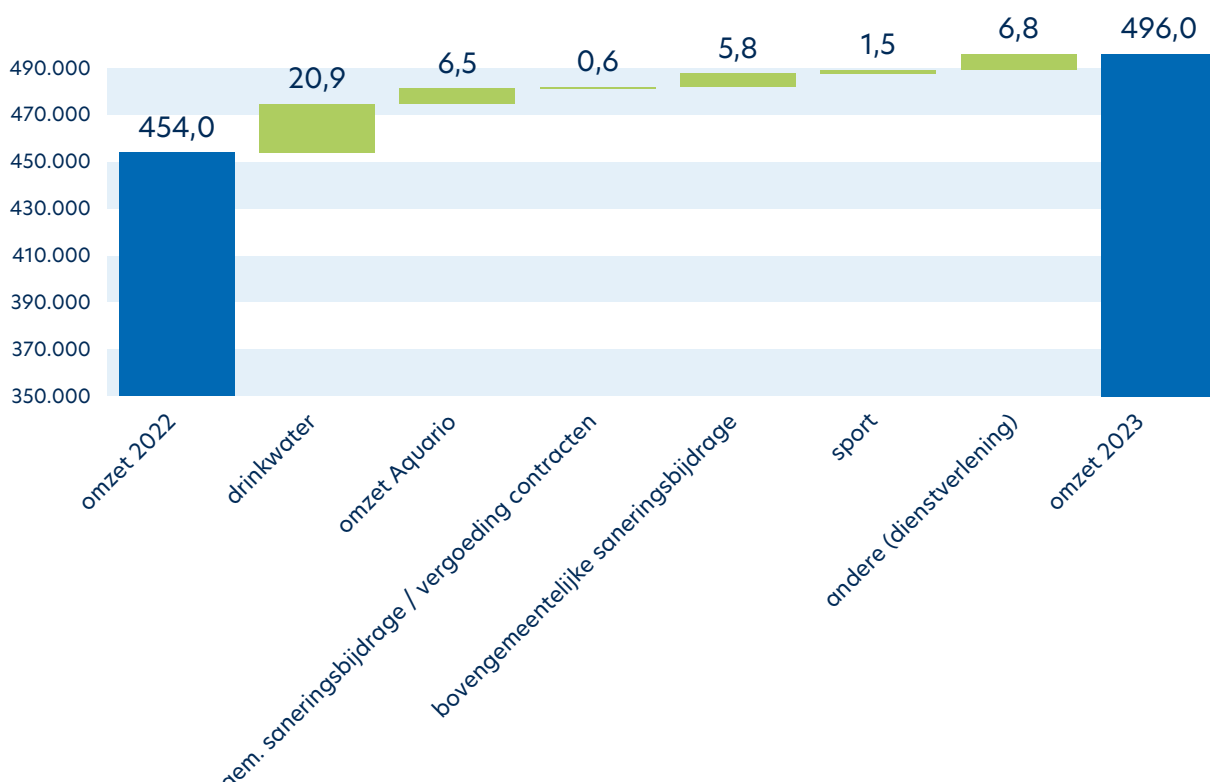
(in k€)	2023	2022
Omzet	495.968	453.987
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname)	-1.252	600
Geproduceerde vaste activa	38.407	37.201
Andere bedrijfsopbrengsten	40.294	45.958
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	-	327
Totaal	573.417	538.073

De combinatie van de tariefaanpassingen van de integrale waterfactuur bij gelijkblijvende verkochte hoeveelheden heeft een impact op de rubriek 'Omzet'.

De totale bedrijfsopbrengsten zijn ten opzichte van 2022 met k€ 35 344 gestegen tot k€ 573 417, in hoofdzaak door de stijging van de omzet in drinkwater en zuivering.

De rubriek 'Andere bedrijfsopbrengsten' omvat voornamelijk de werkingstoelage van het Minafonds in het kader van de bovengemeentelijke sanering die met k€ 7 985 gedaald is ten gevolge van een lichte daling van de facturatie Aquafin en een toename van de geïnde bovengemeentelijke saneringsbijdragen.

Evolutie omzet (in M€)

Diensten en diverse goederen

(in k€)	2023	2022
Huur, onderhoud en herstellingen, materialen	21.370	20.357
Aankopen elektriciteit, gas, water	12.608	16.405
Diverse andere aankopen (licenties, communicatie, administratie)	9.093	8.481
Diverse diensten en erelonen	29.013	27.547
Interimpersoneel en ter beschikking gestelde personen	1.043	852
Andere	9.494	8.874
Totaal	82.622	82.515

De 'Diensten en diverse goederen' stijgen licht met k€ 107 tegenover 2022 tot k€ 82 622. De stijgingen in alle rubrieken ten gevolge van indexaties (materialen, spilindex, consumptieprijzen) worden grotendeels getemperd door de daling van de energiekosten.

Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

(in k€)	2023	2022
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	62.927	57.859
Sociale zekerheidsbijdragen	12.509	11.263
Andere personeelskosten	2.678	2.350
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	15.414	14.216
Totaal	93.528	85.688

Het aantal personeelsleden per einde 2023, berekend in voltijds equivalenten, bedraagt 937,1 t.o.v. 954,6 in 2022. De spilindexoverschrijdingen gedurende 2022 waren volledig in regime in 2023.

Financiële vaste activa

(in k€)	2023	2022
Verbonden ondernemingen	3.902	4.014
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	236	121
Andere	348	332
Totaal	4.486	4.467

De participatie in Creat Services werd gekwalificeerd als een deelnemingsverhouding i.p.v. een verbonden onderneming door het sterk stijgend aantal deelnemers. De andere activa betreffen gestelde borgtochten.

Materiële vaste activa

(in k€)	Totaal
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	3.077.436
Aanschaffingen	225.350
Andere	-20.200
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	3.282.586
Meerwaarden op 31 december 2022	642.401
Geboekt	
Andere	-3.592
Meerwaarden op 31 december 2023	638.808
Afschrijvingen en waardeverminderingen op 31 december 2022	722.798
Afschrijvingen	79.812
Andere	-21.658
Afschrijvingen en waardeverminderingen op 31 december 2023	780.952
Boekwaarde materiële vaste activa op 31 december 2023	3.140.442

Het balanstotaal stijgt voornamelijk door de investeringen in leidingenstelsels voor drinkwater en afvalwater en infrastructuur opgericht in het kader van de divisie sport.

Financiële resultaten

(in k€)	2023	2022
Opbrengsten uit financiële vaste activa	-	-
Opbrengsten uit vlottende activa	251	-
Andere financiële opbrengsten	6.212	5.080
Niet-recurrente financiële opbrengsten	-	-
Financiële opbrengsten	6.463	5.080
Kosten van schulden	37.324	30.941
Andere financiële kosten	814	788
Niet-recurrente financiële kosten	-	-
Financiële kosten	38.138	31.729

De financiële opbrengsten werden hoofdzakelijk gerealiseerd via de rubriek 'Andere financiële opbrengsten'. Deze rubriek omvat in de eerste plaats de in resultaatneming van kapitaalsubsidies. De financiële kosten zijn het gevolg van de rente op opnames bij kredietinstellingen en de rente verbonden aan de private plaatsingen bij institutionele beleggers.

Vorraden

(in k€)	2023	2022
Vorraden	8.064	6.934
Bestellingen in uitvoering	4.024	5.275
Totaal	12.088	12.209

De stijging van de materiaalkosten weerspiegelt zich ook in de hogere waarde van de voorraden.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

(in k€)	2023	2022
Handelsvorderingen	118.656	115.045
Overige vorderingen	71.571	75.585
Totaal	190.227	190.630

De uitstaande handelsvorderingen stijgen licht, enerzijds door het effect van de indexatie van de integrale waterfactuur en anderzijds door de stijging van de vorderingen op de deelnemers wat betreft hun tussenkomst in de sportactiviteit (indexatie kosten en investeringen). De overige vorderingen dalen licht door de evolutie van de te ontvangen subsidies in het kader van de zuiveringsactiviteit.

Eigen vermogen

(in k€)	2023	2022
Inbreng	643.019	636.981
Herwaarderingsmeerwaarden	559.357	567.864
Reserves	437.343	399.606
Kapitaalsubsidies	222.772	195.717
Totaal	1.862.491	1.800.168

De evolutie van de inbreng is voornamelijk toe te schrijven aan de divisie zuivering. De beschikbare reserves stijgen ingevolge de verwerking van de afgeschreven herwaarderingsmeerwaarden en de resultaatverwerking van het boekjaar 2023 en worden aangewend voor auto-financiering.

Voorzieningen

(in k€)	2023	2022
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	1.168	1.225
Grote herstellings- en onderhoudswerken	4.934	3.690
Overige risico's en kosten	13.452	12.366
Totaal	19.554	17.281

De voorzieningen vertonen een lichte stijging ingevolge een update van de lopende risico's.

Schulden

Schulden op meer dan één jaar

(in k€)	2023	2022
Kredietinstellingen	913.150	874.982
Overige leningen	307.250	207.250
Overige schulden	39.733	43.368
Totaal	1.260.133	1.125.600

Er zijn nieuwe leningen opgenomen bij banken voor een totaal van € 100 miljoen. De toename van de overige leningen betreft een private plaatsing bij een institutionele belegger. De rubriek 'Overige schulden' omvat voornamelijk schulden ten opzichte van deelnemers als gevolg van diverse inbrengen van installaties.

Schulden op ten hoogste één jaar

(in k€)	2023	2022
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	66.048	83.703
Financiële schulden: kredietinstellingen	95.000	117.000
Handelsschulden	48.252	55.388
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	112.444	111.573
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	12.982	12.655
Overige schulden	55.881	34.828
Totaal	390.608	415.147

Financiering

Positionering

Farys is in de eerste plaats een netwerkbedrijf met een net van drinkwaterleidingen en rioleringen, waarbij drinkwater wordt geproduceerd, aangevoerd en gedistribueerd en afvalwater wordt afgevoerd.

Kenmerkend voor een netwerkbedrijf is de vereiste kapitaalsintensieve infrastructuur. Dit komt financieel tot uiting in de balans van Farys. Het gewicht van de materiële vaste activa in de balans is typisch. Die maken ca. 89 % van het balanstotaal (€ 3,5 miljard).

- Het gros van de materiële vaste activa heeft te maken met de wateractiviteiten: drinkwater- en rioleringsinfrastructuur. Concreet gaat het om waterproductiecentra, leidingen, watertorens, reservoirs, huisaansluitingen. Kortom, netwerkinfrastructuur met een lange levensduur en dito afschrijvingstermijnen.
- De overige materiële investeringen worden gevormd door sportinfrastructuur, gebouwen en materieel.

De lange levensduur van de ingezette activa, gekoppeld aan het huidige regulator kader op het vlak van de prijszetting, impliceert dat Farys over belangrijke financiële middelen moet beschikken om dergelijke netwerken aan te leggen. De prijszetting van de levering van drinkwater dient immers gemotiveerd te worden aan de bevoegde regulator. De aangelegde netwerkactiva worden met andere woorden op lange termijn doorgerekend aan de eindklant, wat impliceert dat de terugverdientermijn van de investering lang is.

Om haar financieringsbehoefte in te vullen, doet Farys in eerste instantie een beroep op autofinanciering en in tweede instantie op vreemde middelen.

Schuldfinanciering

Voor het aantrekken van financiering volgt Farys al een aantal jaren een tweesporenbeleid. Enerzijds worden er middelen aangetrokken via bankfinanciering en anderzijds via de uitgifte van effecten via het lopende MTN-programma (Medium Term Note). Op die manier reduceert Farys haar afhankelijkheid van één bepaald kanaal en wordt de financiering gediversifieerd over verschillende financierders.

Om de financiering af te stemmen op de kenmerken van de activiteiten van Farys is er een voorkeur voor langlopende financiering. Op die manier wordt de levensduur (en de terugverdientermijn) van de activa gespiegeld aan de looptijd van de lening. Voorgaande neemt uiteraard niet weg dat er ook gebruik wordt gemaakt van kortlopende kredieten. Dit gebeurt in de aanloop van de opname van een langlopend krediet, dat klassiek wordt opgenomen voor een groter bedrag.

In de praktijk wordt er voor de langlopende financiering gekozen voor vaste rentevoeten.

Schuldenprofiel 2023

In boekjaar 2023 werd er op lange termijn € 100 miljoen aan financiering aangetrokken via bankleningen aan een vaste rentevoet en € 100 miljoen bij institutionele beleggers.

Het aandeel van kortetermijnfinanciering blijft beperkt (2,7 % van het balanstotaal).

De financiële schulden ten aanzien van financierders en deelnemers per 31 december 2023 bedroegen € 1 421 miljoen. Ten aanzien van financierders is 72 % ingevuld via bankfinanciering en 28 % via institutionele beleggers (banken, verzekeringsinstellingen ...). De institutionele beleggers beleggen zowel in kortlopend papier (zgn. 'commercial paper') als in langlopend papier van Farys.

Financiële schulden tegenover financierders en deelnemers op lange termijn

31/12/2023		31/12/2022	
(in k€)	Uitstaand saldo	(in k€)	Uitstaand saldo
Kredietinstellingen	913.150	Bankleningen	874.982
Medium Term Notes	307.250	Medium Term Notes	207.250
Schulden deelnemers	39.733	Schulden deelnemers	43.368
Totaal	1.260.133	Totaal	1.125.600

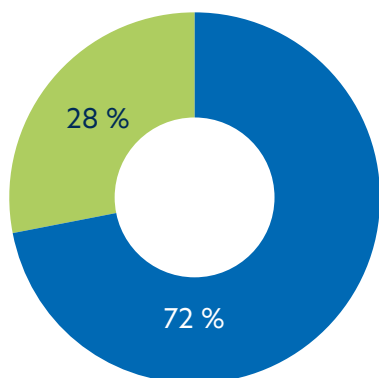
Financiële schulden tegenover financierders en deelnemers op korte termijn

31/12/2023		31/12/2022	
(in k€)	Uitstaand saldo	(in k€)	Uitstaand saldo
Kredietinstellingen		Kredietinstellingen	
> 1 jr die binnen 1 jr vervallen	58.451	> 1 jr die binnen 1 jr vervallen	49.421
Medium Term Notes		Medium Term Notes	
> 1 jr die binnen 1 jr vervallen	0	> 1 jr die binnen 1 jr vervallen	27.000
Schulden deelnemers		Schulden deelnemers	
> 1 jr die binnen 1 jr vervallen	7.597	> 1 jr die binnen 1 jr vervallen	7.282
Kredietinstellingen < 1 jr	15.000	Kredietinstellingen < 1 jr	11.000
Commercial paper	80.000	Commercial paper	106.000
Totaal	161.048	Totaal	200.703

Het kortlopend papier is veelal op looptijden tot 12 maanden. De voorwaarden zijn zeer aantrekkelijk en het papier kan vlot geplaatst worden bij institutionele investeerders.

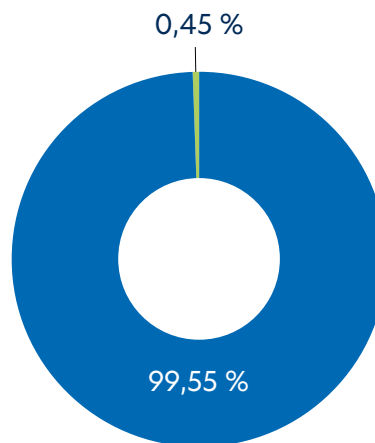

Samenstelling financiële schuld

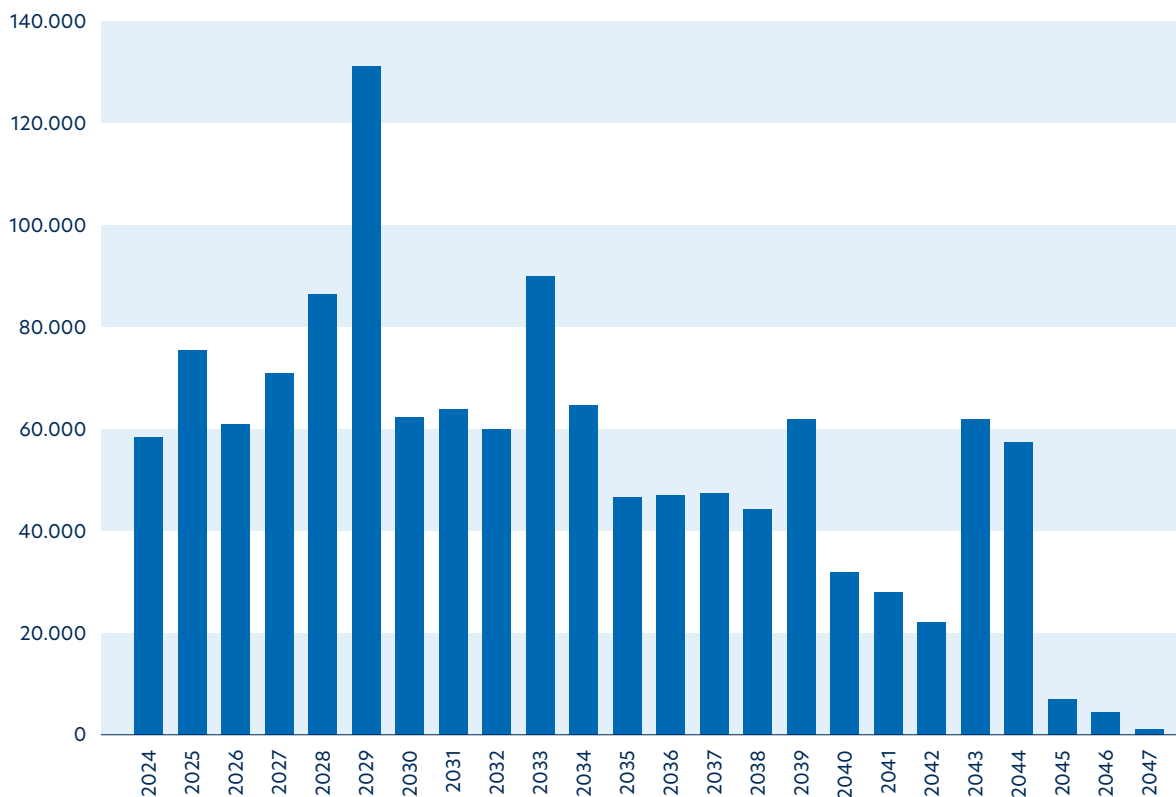
- 72 % bankfinanciering
- 28 % institutionele beleggers

Intrestvoeten uitstaande financiële schuld

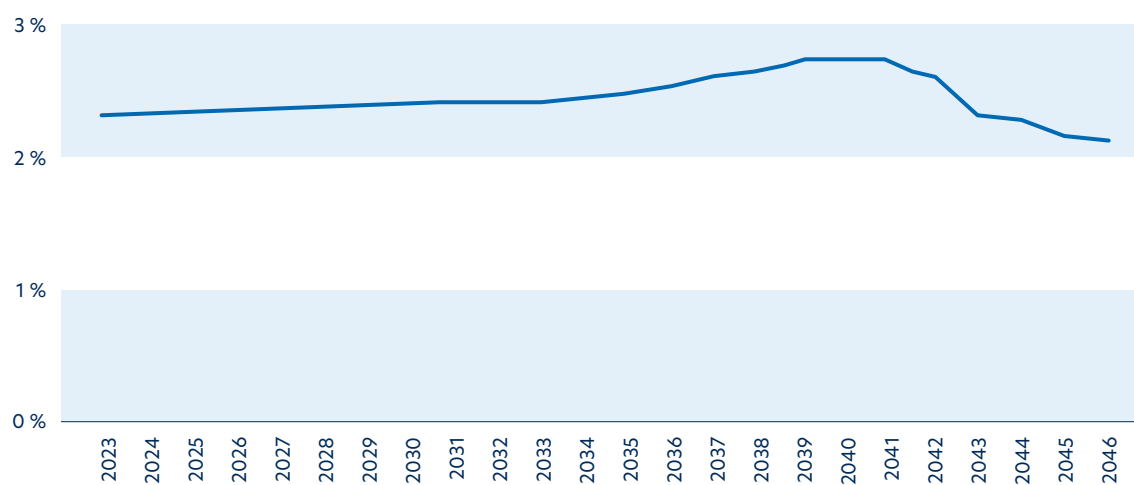

- 99,55 % vaste rentevoet
- 0,45 % herzienbare rentevoet

Maturiteitsprofiel schuldfinanciering

De huidige gewogen rentevoet op lange termijn bedraagt 2,9 %.

Gewogen gemiddelde intrest op uitstaande bancaire schulden (in %)

Tenslotte dient ook opgemerkt te worden dat Farys zich tot nu steeds heeft gefinancierd zonder een beroep te doen op een waarborg door de deelnemers. Bovendien werden activa noch in hypotheek noch in borg gegeven.

Ons bedrijf

Farys is een opdrachthoudende vereniging georganiseerd volgens het Decreet over het Lokaal Bestuur. Als opdrachthoudende vereniging staat Farys voor haar deelnemers in voor de drinkwaterdistributie en het transport, de zuivering van afvalwater en het beheer van sportaccommodaties.

Drinkwater

Via een uitgebreid distributienet staan we in voor de drinkwaterbevoorrading van particulieren en bedrijven binnen ons werkingsgebied.

Een omvangrijke transport- en opslaginfrastructuur brengt het drinkwater naar het fijnmazige distributienetwerk vanuit de eigen winningen en productie, en vanuit de toeleveringspunten van water dat bij andere waterbedrijven is aangekocht.

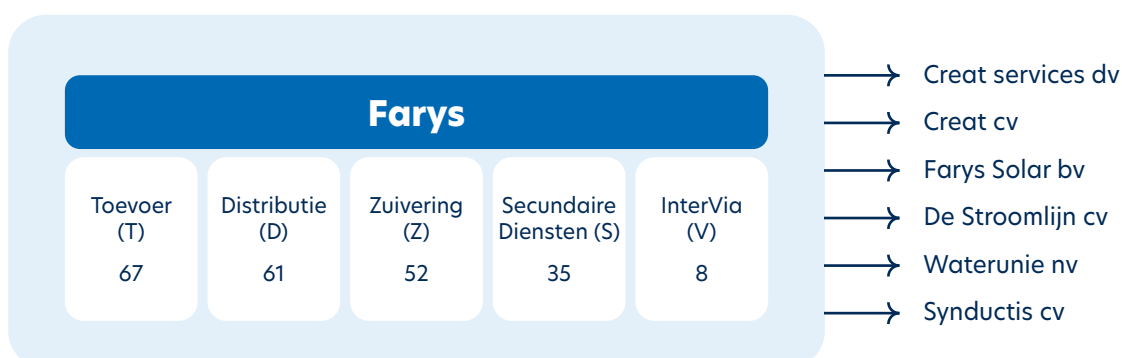
Zuivering

We ondersteunen de lokale inzameling en het transport van afvalwater naar de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur. Om de Europese zuiveringsnormen van 2027 te halen, volgt Farys met haar deelnemers een actieplan dat rekening houdt met de financiële draagkracht van elke deelnemer.

Sport en Facilitair Management

We stellen een kwaliteitsvol aanbod ter beschikking voor bouw en renovatie, exploitatie en onderhoud van sport- en recreatieinfrastructuur. Dat aanbod vertrekt vanuit het lokale sportbeleid van de deelnemer. Naargelang de wensen van de deelnemer kunnen we hier als partner optreden voor specifieke aspecten of voor het volledige proces. Dat gaat dan van ontwerp van energie-efficiënte nieuwbouw of duurzame renovatie tot onderhoud en exploitatie.

Organisatiestructuur

Farys ov

Farys staat voor haar deelnemers als opdrachthoudende vereniging in voor de drinkwatervoorziening, zuivering en het beheer van sportinfrastructuur.

Creat Services dv

TMVS krijgt de naam Creat Services na goedkeuring van het Agentschap Binnenlands Bestuur (goedkeuring maart 2024). Als dienstverlenende vereniging staat zij voor haar deelnemers in voor de ondersteuning van hun aankoopactiviteiten onder de wetgeving overheidsopdrachten. Dat gebeurt via een webportaal met de naam CREAT.

Creat cv

Creat is de aankoopcentrale voor partners onderhevig aan de wetgeving overheidsopdrachten.

Farys Solar bv

Farys Solar beheert een zonnepanelenpark met een maximumcapaciteit van 3,85 MWp, verdeeld over 69 sites.

De Stroomlijn cv

Farys participeert, samen met andere nutsbedrijven, in het klantencontactcentrum De Stroomlijn. De medewerkers die hier voor Farys werken, staan in voor het eerstelijnscontact met de klanten.

Waterunie nv

Waterunie werd in 2022 door de waterbedrijven Farys en De Watergroep opgericht om gezamenlijk een duurzaam, veerkrachtig, toekomstgericht, efficiënt en kwaliteitsvol waterbeleid te ontwikkelen én een aantal specifieke projecten te realiseren die bijdragen aan een integraal waterbeleid binnen de gebieden waar beide waterbedrijven actief zijn.

Synductis cv

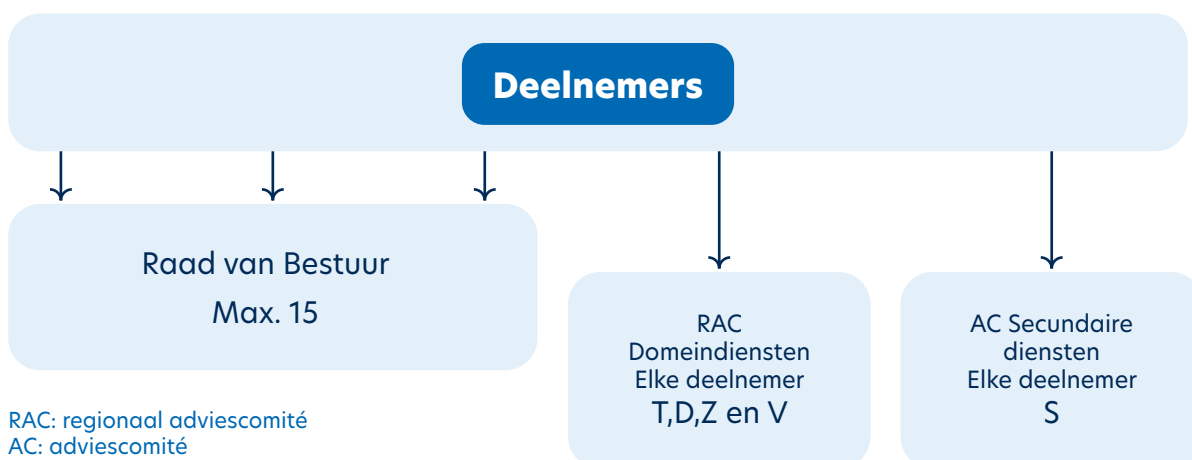
Synductis verenigt nutsbedrijven die werken uitvoeren in de ondergrond. Door infrastructuurwerken zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen en samen aan te pakken, wordt de hinder op het openbaar domein en voor de klanten beperkt. Synductis heeft de volgende vennoten en partners:

- AGSO Knokke-Heist
- Aquaduin
- Aquafin
- AWV (Agentschap Wegen en Verkeer)
- De Lijn
- De Watergroep
- Farys
- Fluvius
- Pidpa
- Proximus

Farys is medeoprichter en partner om haar geplande infrastructuurwerken op het openbaar domein af te stemmen op de verschillende nutsbedrijven en zoveel mogelijk in synergie uit te voeren.

Bestuurlijke onderbouw

De bestuurlijke onderbouw van Farys stemt overeen met het Decreet over het Lokaal Bestuur (DLB) van 22 december 2017 en zijn doorgevoerde aanpassingen.

We hechten veel belang aan de directe betrokkenheid van de lokale besturen bij de besluitvorming rond de activiteiten die het openbaar domein raken. Daarbij wordt onder meer voorzien in een goede werking van de adviescomités. Informatie wordt maximaal gedeeld en de nodige adviezen worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

Code van goed bestuur

De leden van de Raad van Bestuur onderschreven het 'Charter deugdelijk bestuur' dat volgende principes inhoudt:

1. Respecteren van voorafgaande voorwaarden bij aanvaarding mandaat
2. Concentreren op taken eigen aan het Lid
3. Verdedigen van de belangen van de organisatie in lijn met diens specificiteit
4. Streven naar een onafhankelijke positie
5. Volgen van hoge standaarden van integriteit
6. Zich gepast gedragen bij besluitvorming
7. Zich informeren over en respecteren van vertrouwelijke informatie
8. Onderhouden van expertise
9. Onderhouden van adequate en constructieve relaties met het management, de deelnemers en andere stakeholders

Statutenwijziging

Gekaderd door het Vlaams Machtigingsdecreet daartoe keurden de beleidsorganen van Farys en van De Watergroep de oprichting van een gezamenlijke onderneming goed: Waterunie Operator nv, een naamloze vennootschap van publiek recht. Het toezichthoudende Agentschap Binnenlands Bestuur verleende in maart 2024 haar fiat hiervoor.

Binnen Waterunie Operator nv zullen alle activiteiten van beide bedrijven worden ondergebracht: productie en levering van drinkwater, afvoer en zuivering van gemeentelijk afvalwater, beheer van sportinfrastructuur en aankoopcentrale. Waterunie Operator nv wordt zo het unieke aanspreekpunt voor integraal waterbeheer voor klanten, leveranciers en andere externe partners.

Beide partners blijven in eerste instantie bestaan als asset-vennootschappen en behouden hun bestaande infrastructuur.

Farys en De Watergroep dragen hun personeel en hun operationele activa over aan Waterunie Operator nv.

De overdracht van personeel naar Waterunie Operator nv vergt een aanvulling van artikel 3 van de statuten. Middels de aanvulling wordt expliciet verwezen naar Waterunie Operator nv.

Missie

De missie vat onze kernopdracht samen.

Als ondernemende vertrouwenspartner van gemeenten garandeert Farys de levering van **betaalbaar en kwaliteitsvol drinkwater** in alle omstandigheden.

We staan ten dienste van onze **gemeenten en huishoudelijke en industriële klanten**.

We zorgen voor een **betrouwbaar transportnet**, staan in voor een continue levering en distributie van drinkwater en de **sanering van afvalwater**.

We bieden hen een hoogkwalitatieve service met toegevoegde waarde, stellen onze onderscheidende **kennis en kunde** ter beschikking bij het beheer van hun activiteiten en projecten en nemen hierin een pioniersrol op.

We gaan **duurzaam** om met water en benaderen het circulair.

We benutten maximaal elke kans tot **samenwerking** met alle stakeholders (en nutspartners).

Doelstellingen

Om deze missie te vervullen willen we volgende doelstellingen verwezenlijken op economisch, sociaal en maatschappelijk vlak:

- Dé water- en servicepartner zijn van steden en gemeenten en van klanten
- Voortrekker zijn van innovatie
- Kernspeler zijn in de organisatie van het waterlandschap
- Tot de top behoren van performante dienstverleners in de watersector
- Een financieel duurzaam bedrijf zijn
- Een aantrekkelijke werkgever zijn
- Daadwerkelijk bijdragen tot de maatschappelijke en klimaatdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's)

Die doelstellingen vertolken ook een duidelijke voordeelpropositie naar de doelgroepen.

Klanten kunnen rekenen op excellentie in de kernactiviteiten en de deelnemers - steden en gemeenten - worden ontzorgd.

Waarden

Om die doelstellingen te bereiken, werken het bedrijf en al haar medewerkers vanuit volgende basisinstellingen:

Klantgericht

Integer

Grondig

Baanbrekend

Betrokken

Sociaal

Raad van Bestuur¹

Christophe PEETERS

Voorzitter

Jan FOULON

Ondervoorzitter

Hina BHATTI

Bestuurder

Eddy DEKNOPPER

Bestuurder

Filip DEMEYER

Bestuurder

Frank DE MULDER

Bestuurder

Wim DESLOOVERE

Bestuurder

Frank DE VIS

Bestuurder

Esther INGABIRE

Bestuurder

Martine MATTHYS

Bestuurder

Bert MISPLON

Bestuurder

Philip PIERINS

Bestuurder

Goedele UYTTERSROT

Bestuurder

Silke VAN VAERENBERGH

Bestuurder

Philippe VERLEYEN

Bestuurder

Matthijs VERSCHRAEGEN

Lid met raadgevende stem

**Figurad Bedrijfsrevisoren bvba,
vertegenwoordigd door**

Bart MEGANCK

Commissaris

Directie en managementteam

Marleen PORTO-CARRERO

Algemeen directeur

Tom DEVOS

Adjunct algemeen directeur

Dirk VERBEELEN

Directeur netinfradiensten

Paul BALLINCKX

Directiemanager

Bart DE BORLE

Directiemanager

Karel DECEUKELIER

Directiemanager

Hyacintha DE VLIEGHE

Directiemanager

Marleen DIERICKX

Directiemanager

Ine GODEFROID

Directiemanager

Wim JACOBS

Directiemanager

Catherine MEYVAERT

Directiemanager

Inge OPREEL

Directiemanager

Bruno PESSENDORFFER

Directiemanager

Martin WOLLAERT

Directiemanager

Pascale AERTS

Directiemanager en secretaris
van de Raad van Bestuur

Colofon

Contact

Stropstraat 1, 9000 Gent
09 240 02 11

Algemeen waternummer

078 35 35 99

Defectenummer water

078 35 35 88

VU: Marleen Porto-Carrero, p/a Farys, Stropstraat 1, 9000 Gent

De jaarrekening is digitaal beschikbaar op aanvraag.

Farys volgt spontaan de regels inzake 'corporate governance'.
De jaarrapportering vindt u op de website.

Fotografie: Christophe Vander Eecken, Jo Pauwels en Klaas Verdrui

Stropstraat 1
9000 Gent
078 35 35 99

www.farys.be

